

Beslutningsforslag nr. B 11. Fremsat den 13. oktober 1999 af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen)

Forslag til folketingsbeslutning

om tiltrædelse af partnerskabs- og samarbejdsaftalen om oprettelse af et partnerskab mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Turkmenistan på den anden side af 25. maj 1998

Folketinget meddeler sit samtykke til, at regeringen på Danmarks vegne tiltræder den i Bruxelles den 25. maj 1998 undertegnede partnerskabs- og samarbejdsaftale mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Turkmenistan på den anden side.

Indholdsfortegnelse

	Side
1. Partnerskabs- og samarbejdsaftale om oprettelse af et partnerskab mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemstater på den ene side og Turkmenistan på den anden side.....	1253
Præambel	1254
Formålsbestemmelse	1255
Afsnit I. Almindelige principper	1256
Afsnit II. Politisk dialog	1256
Afsnit III. Varehandel.....	1256
Afsnit IV. Bestemmelser vedrørende erhvervsliv og investeringer	1258
Kapitel 1. Arbejdskraftens vilkår	1258
Kapitel 2. Betingelser vedrørende etablering og drift af virksomheder.....	1259
Kapitel 3. Grænseoverskridende udveksling af tjenesteydelser mellem Fællesskabet og Turkmenistan	1261
Kapitel 4. Almindelige bestemmelser.....	1262
Kapitel 5. Løbende betalinger og kapital	1263
Kapitel 6. Beskyttelse af intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret	1264
Afsnit V. Lovgivningssamarbejde.....	1264
Afsnit VI. Økonomisk samarbejde	1264
Afsnit VII. Samarbejde om anliggender vedrørende demokrati og menneskerettigheder	1271
Afsnit VIII. Samarbejde om modvirkning af ulovlig virksomhed og om modvirkning og kontrol af ulovlig indvandring.....	1272
Afsnit IX. Kulturelt samarbejde.....	1273
Afsnit X. Finansielt samarbejde.....	1273
Afsnit XI. Institutionelle, almindelige og afsluttende bestemmelser	1273
Bilag I-V	1277
Protokol om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål.....	1284
Slutakt.....	1289
2. Bemærkninger til forslaget.....	1295

**PARTNERSKABS- OG SAMARBEJDSAFTALE
MELLEM DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER OG
DERES MEDLEMSSTATER PÅ DEN ENE SIDE
OG TURKMENISTAN PÅ DEN ANDEN SIDE**

PARTNERSKABS- OG SAMARBEJDSAFTALE

om oprettelse af et partnerskab mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Turkmenistan på den anden side

KONGERIGET BELGIEN,
KONGERIGET DANMARK,
FORBUNDSREPUBLICKEN TYSKLAND,
DEN HELLENSKE REPUBLIK,
KONGERIGET SPANIEN,
DEN FRANSE REPubLIK,
IRLAND,
DEN ITALIENSKE REPUBLIK,
STORHERTUGDØMMET LUXEMBOURG,
KONGERIGET NEDERLANDENE,
REPUBLICKEN ØSTRIG,
DEN PORTUGISISKE REPUBLIK,
REPUBLICKEN FINLAND,
KONGERIGET SVERIGE,
DET FORENEDE KONGERIGE STORBRI-
TANNIEN OG NORDIRLAND,

som er parter i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab,

i det følgende benævnt »medlemsstater«, og

DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB, DET
EUROPÆISKE KUL- OG STÅLFÆLLES-
SKAB og DET EUROPÆISKE ATOMENER-
GIFÆLLESSKAB,

i det følgende benævnt »Fællesskabet«,

på den ene side,

og TURKMENISTAN

på den anden side,

SOM TAGER HENSYN TIL båndene mellem Fællesskabet, dets medlemsstater og Turkmenistan og de fælles værdier, som de deler,

SOM ERKENDER, at Fællesskabet og Turkmenistan ønsker at styrke disse bånd og oprette et partnerskab og samarbejde, der kan styr-

ke og udvide de forbindelser, der er etableret tidligere, særlig ved aftalen mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Det Europæiske Atomenergifællesskab og Unionen af Socialistiske Sovjetrepublikker om handel og om handelsmæssigt og økonomisk samarbejde, under-
teget den 18. december 1989,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at Fællesskabet og dets medlemsstater og Turkmenistan har forpligtet sig til at styrke den politiske og økonomiske frihed, der udgør selve grundlaget for partnerskabet,

SOM ERKENDER i denne forbindelse, at støtte af Turkmenistans uafhængighed, suverænitet og territoriale integritet vil bidrage til at bevare freden og stabiliteten i Centralasien,

SOM ER SIG BEVIDST, at De Forenede Nationers generalforsamling har anerkendt den af Turkmenistan erklærede permanente neutralitetsstatus og udtrykt sin støtte hertil,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at parterne har forpligtet sig til at fremme den internationale fred og sikkerhed og ligeledes en fredelig bilægelse af tvister og at samarbejde herom inden for De Forenede Nationer og Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE),

SOM TAGER I BETRAGTNING, at Fællesskabet og dets medlemsstater og Turkmenistan fast har forpligtet sig til fuldt ud at gennemføre alle principper og bestemmelser i slutakten fra Konferencen om Sikkerhed og Samarbejde i Europa (CSCE), slutdokumenterne fra opfølgningsmøderne i Madrid og Wien, dokumentet fra CSCE Bonn-konferencen om økonomisk samarbejde, Paris-charteret for et Nyt Europa, CSCE Helsingfors-dokumentet 1992, »Forandringsens Udfordringer« og andre grundlæggende OSCE-dokumenter,

SOM ER OVERBEVIST OM den afgørende betydning af retssamfundet og respekten for menneskerettighederne, særlig mindretallets rettigheder, indførelsen af et flerpartisystem med frie og demokratiske valg og en økonomisk liberalisering med henblik på indførelse af markedsøkonomi,

SOM MENER, at den fuldstændige gennemførelse af denne partnerskabs- og samarbejdsaftale både vil afhænge af og bidrage til fortsættelsen og fuldførelsen af de politiske, økonomiske og juridiske reformer i Turkmenistan og ligeledes indførelsen af de faktorer, der er nødvendige for samarbejdet, navnlig i lyset af konklusionerne fra CSCE Bonn-konferencen,

SOM ØNSKER at fremhjelpe processen for regionalt samarbejde i de områder, der er omfattet af denne aftale, med nabolande med sigte på at fremme velfærd og stabilitet i regionen,

SOM ØNSKER at etablere og udvikle en regelmæssig politisk dialog om bilaterale og internationale spørgsmål af fælles interesse,

SOM ERKENDER OG STØTTER Turkmenistans ønske om at etablere et nært samarbejde med de europæiske institutioner,

SOM ERKENDER behovet for at fremme investeringerne i Turkmenistan, herunder i energisektoren, og i denne forbindelse den betydning, som Fællesskabet og dets medlemsstater tillægger rimelige vilkår for adgang til og transit med henblik på udførsel af energiprodukter, og som bekræfter Fællesskabets og dets medlemsstaters og Turkmenistans tilslutning til det europæiske energicharter og til den fulde gennemførelse af energichartertraktaten og energicharterprotokollen om energieffektivitet og de dermed forbundne miljøaspekter,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at Fællesskabet er rede til om fornødent at yde økonomisk samarbejde og faglig bistand,

SOM TAGER HENSYN TIL, at aftalen kan bidrage til at fremme en gradvis tilnærmelse mellem Turkmenistan og et større samarbejdsområde i Europa og naboregionerne og Turkmenistans gradvise integration i det åbne internationale system,

SOM TAGER I BETRAGTNING, at parterne har forpligtet sig til at liberalisere handelen på grundlag af Verdenshandelsorganisationens (WTO's) regler,

SOM ER KLAR OVER behovet for at forbedre vilkårene for erhvervslivet og investeringerne og vilkårene på områder som virksomheds-etablering, arbejdskraft, tjenesteydelser og kapitalbevægelser,

SOM ER OVERBEVIST OM, at denne aftale vil skabe et nyt klima for de økonomiske forbindelser mellem parterne og især for udviklingen af handelen og investeringerne, som er af væsentlig betydning for den økonomiske omstrukturering og teknologiske modernisering,

SOM ØNSKER at etablere et nært samarbejde om miljøbeskyttelse under hensyntagen til den indbyrdes afhængighed mellem parterne på dette område,

SOM ERKENDER, at samarbejde om modvirkning af og kontrol med ulovlig indvandring, international organiseret kriminalitet og narkotikahandel udgør et af de primære mål for denne aftale,

SOM ØNSKER at etablere et kulturelt samarbejde og forbedre informationsstrømmen,

ER BLEVET ENIGE OM FØLGENDE:

ARTIKEL 1

Der oprettes et partnerskab mellem Fællesskabet og dets medlemsstater på den ene side og Turkmenistan på den anden side. Dette partnerskab har til formål:

- at støtte Turkmenistans uafhængighed og suverænitæt
- at støtte Turkmenistans bestræbelser på at konsolidere demokratiet, udvikle sin økonomi og fuldføre omstillingen til markedsøkonomi
- at skabe passende rammer for den politiske dialog mellem parterne, således at der kan udvikles politiske forbindelser
- at fremme handel og investeringer, særlig inden for energisektoren, og harmoniske økonomiske forbindelser mellem parterne og dermed befordre deres bæredygtige økonomiske udvikling
- at skabe grundlag for samarbejde på det lovgivningsmæssige, økonomiske, sociale, finansielle, samfundsmæssige, videnskabelige, industrielle, teknologiske og kulturelle område.

AFSNIT I*ALMINDELIGE PRINCIPPER***ARTIKEL 2**

Respekt for demokratiet, de folkeretlige principper og menneskerettighederne som defineret særlig i verdenserklæringen om menneskerettighederne, De Forenede Nationers pagt, Helsingfors-slutakten og Paris-charteret for et Nyt Europa og ligeledes de markedsøkonomiske principper, herunder de i dokumenterne fra CSCE Bonn-konferencen anførte principper, underbygger parternes politik indadtil og udadtil og udgør et væsentligt element i denne aftale.

ARTIKEL 3

Parterne finder det væsentligt for den fremtidige velstand og stabilitet, at de nye uafhængige stater, der er opstået efter opløsningen af Unionen af Socialistiske Sovjetrepublikker, i det følgende benævnt »uafhængige stater«, bevarer og udvikler deres indbyrdes samarbejde i overensstemmelse med Helsingfors-slutaktens principper og folkeretten og i et godt naboskabs ånd, og parterne vil i enhver henseende bestræbe sig på at fremme denne proces.

AFSNIT II*POLITISK DIALOG***ARTIKEL 4**

Mellem parterne etableres der en regelmæssig politisk dialog, som de agter at udvikle og intensivere. Den skal ledsage og konsolidere tilnærmelsen mellem Fællesskabet og Turkmenistan, støtte de politiske og økonomiske forandringer, der foregår i landet, og bidrage til etablering af nye samarbejdsformer. Den politiske dialog vil:

- styrke Turkmenistans forbindelser med Fællesskabet og dets medlemsstater og således med samfundet af demokratiske nationer som helhed. Den økonomiske konvergens, der opnås i kraft af denne aftale, vil føre til nærmere politiske forbindelser
- befordre en større overensstemmelse i holdningerne til internationale spørgsmål af fælles interesse og således øge sikkerheden og stabiliteten i regionen

- indebære, at parterne bestræber sig på at samarbejde om spørgsmål vedrørende overholdelse af de demokratiske principper og respekt for samt beskyttelse og fremme af menneskerettighederne, især mindretals rettigheder, og om nødvendigt afholder konsultationer om de relevante spørgsmål.

Denne dialog kan finde sted på regional basis.

ARTIKEL 5

På ministerplan finder den politiske dialog sted i det samarbejdsråd, der nedsættes efter artikel 77, og ved andre lejligheder efter fælles overenskomst.

ARTIKEL 6

Parterne fastlægger andre procedurer og mekanismer for politisk dialog, især i følgende form:

- regelmæssige møder på højt embedsmandsplan mellem repræsentanter for Fællesskabet og dets medlemsstater på den ene side og repræsentanter for Turkmenistan på den anden side
- fuldstændig udnyttelse af diplomatiske kanaler mellem parterne, herunder passende kontakter på det bilaterale og ligeledes det multilaterale område, såsom møder i De Forenede Nationer, OSCE og andre fora
- alle andre fremgangsmåder, herunder eventuelt ekspertmøder, der kan bidrage til at konsolidere og udvikle denne dialog.

AFSNIT III*VAREHANDEL***ARTIKEL 7**

1. Parterne indrømmer hinanden mestbegunstigelsesbehandling på alle områder med hensyn til:

- told og afgifter på import og eksport, herunder metoden for opkrævning af sådan told og sådanne afgifter
- bestemmelser vedrørende fortoldning, forsendelse, oplag og omladning
- skatter og andre indenlandske afgifter af enhver art, der direkte eller indirekte pålægges importerede varer
- betalingsmåder og overførsel af betalinger

– regler vedrørende salg, køb, transport, distribution og brug af varer på det indenlandske marked.

2. Bestemmelserne i stk. 1 gælder ikke for:

- a) fordele, der indrømmes med det sigte at oprette en toldunion eller et frihandelsområde eller i kraft af oprettelsen af en sådan union eller et sådant område
- b) fordele, der indrømmes bestemte lande i overensstemmelse med WTO-reglerne og andre internationale aftaler til gavn for udviklingslandene
- c) fordele, der indrømmes nabolande for at lette grænsetrafikken.

3. Bestemmelserne i stk. 1 finder i en overgangsperiode indtil den 31. december 1998 ikke anvendelse på de i bilag I anførte fordele, som Turkmenistan indrømmer andre stater opstået ved Sovjetunionens opløsning.

ARTIKEL 8

1. Parterne er enige om, at princippet om transitfrihed er en væsentlig forudsætning for at nå denne aftales mål.

I den forbindelse sørger hver part for, at varer med oprindelse eller bestemmelsessted i den anden parts toldområde uhindret kan transitere via eller gennem dens område.

2. Reglerne i artikel V, stk. 2, 3, 4 og 5, i GATT 1994 finder anvendelse mellem parterne.

3. Reglerne i denne artikel berører ikke eventuelle særregler for specifikke sektorer, såsom transport, eller varer, der måtte være aftalt mellem parterne.

ARTIKEL 9

Uden at det berører de rettigheder og forpligtelser, der følger af for parterne bindende internationale konventioner om midlertidig indførsel af varer, indrømmer hver part desuden den anden part fritagelse for indførselsafgifter og -told på midlertidigt indførte varer i de tilfælde og efter de procedurer, der måtte være fastlagt i andre internationale konventioner på området, som den er bundet af, i overensstemmelse med dens lovgivning. Der tages hensyn til de betingelser, hvorunder den pågældende part har accepteret forpligtelserne i medfør af sådanne konventioner.

ARTIKEL 10

1. Varer med oprindelse i Turkmenistan indføres i Fællesskabet uden kvantitative restriktioner eller foranstaltninger med tilsvarende virkning, jf. dog bestemmelserne i artikel 12, 15 og 16 i denne aftale.

2. Varer med oprindelse i Fællesskabet indføres i Turkmenistan uden kvantitative restriktioner eller foranstaltninger med tilsvarende virkning, jf. dog bestemmelserne i artikel 12, 15 og 16 i denne aftale.

ARTIKEL 11

Varer handles mellem parterne til markedspriser.

ARTIKEL 12

1. Såfremt en vare indføres i en parts område i så øgede mængder eller under sådanne omstændigheder, at det forvolder eller kan forvolde skade for de indenlandske producenter af tilsvarende eller direkte konkurrerende varer, kan Fællesskabet eller Turkmenistan alt efter, hvem af dem der er berørt, træffe passende foranstaltninger i overensstemmelse med nedenstående procedurer og betingelser.

2. Før der træffes foranstaltninger eller i de tilfælde, hvor stk. 4 finder anvendelse, snarest muligt derefter, meddeler Fællesskabet eller Turkmenistan Samarbejdsrådet alle fornødne oplysninger med henblik på, at der kan findes en for parterne tilfredsstillende løsning som omhandlet i afsnit XI.

3. Hvis parterne på grundlag af konsultationerne ikke senest 30 dage efter sagens forelæggelse for Samarbejdsrådet når til enighed om, hvilke foranstaltninger der skal træffes over for situationen, kan den part, der anmodede om konsultationerne, begrænse indførslen af de pågældende varer i det omfang og tidsrum, det er nødvendigt for at forebygge eller afhjælpe skaden, eller træffe andre formålstjenlige foranstaltninger.

4. I kritiske situationer, hvor en forsinkelse ville medføre en skade, som vanskeligt kan genoprettes, kan parterne træffe foranstaltningerne inden konsultationerne under forudsætning af, at der tilbydes konsultationer straks efter, at foranstaltningerne er truffet.

5. Ved valget af foranstaltninger efter denne artikel skal parterne foretrække de foranstaltning-

ger, der griber mindst forstyrrende ind i virkeliggørelsen af denne aftales mål.

6. Intet i denne artikel skal være til hinder for eller på nogen måde berøre muligheden af, at parterne træffer anti-dumpingforanstaltninger eller modforholdsregler i overensstemmelse med artikel VI i GATT 1994, aftalen om gennemførelse af artikel VI i GATT, aftalen om subsidier og udligningsforanstaltninger i GATT eller dertil knyttet intern lovgivning.

ARTIKEL 13

Parterne forpligter sig til at overveje udbygning af denne aftales bestemmelser om varehandel mellem dem, således som omstændighederne tillader det, herunder situationen som følge af Turkmenistans kommende tiltrædelse af WTO. Samarbejdsrådet kan til parterne rette henstillinger om en sådan udbygning, der, såfremt den accepteres, kan sættes i kraft ved en aftale mellem parterne i overensstemmelse med deres respektive procedurer.

ARTIKEL 14

Denne aftale udelukker ikke forbud mod eller restriktioner for indførsel, udførsel eller transit af varer, som er begrundet i hensynet til den offentlige sædelighed, den offentlige orden eller den offentlige sikkerhed, beskyttelse af menneskers, dyrs eller planters sundhed og liv, beskyttelse af naturressourcer, beskyttelse af nationale skatte af kunstnerisk, historisk eller arkæologisk værdi, beskyttelse af intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret eller regler vedrørende guld og sølv. Sådanne forbud eller restriktioner må dog ikke udgøre et middel til vilkårlig forskelsbehandling eller en skjult begrænsning af samhandelen mellem parterne.

ARTIKEL 15

Dette afsnit gælder ikke for handel med tekstilvarer henhørende under kapitel 50 til 63 i den kombinerede nomenklatur. Handelen med disse varer er omfattet af en særskilt aftale, der blev undertegnet den 30. december 1996, og som har været anvendt midlertidigt siden den 1. januar 1996.

ARTIKEL 16

1. Handelen med varer henhørende under traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og

Stålfællesskab omfattes af bestemmelserne i dette afsnit, dog ikke artikel 10.

2. Der nedsættes en kontaktgruppe vedrørende kul- og stålspørgsmål, sammensat af repræsentanter for på den ene side Fællesskabet og på den anden side Turkmenistan.

Kontaktgruppen udveksler regelmæssigt information om alle kul- og stålspørgsmål af interesse for parterne.

ARTIKEL 17

Handelen med nukleare materialer foregår i overensstemmelse med bestemmelserne i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab. Om nødvendigt omfattes handelen med nukleare materialer af bestemmelserne i en særlig aftale, der indgås mellem Det Europæiske Atomenergifællesskab og Turkmenistan.

AFSNIT IV

BESTEMMELSER VEDRØRENDE ERHVERVSLIV OG INVESTERINGER

KAPITEL I

Arbejdskraftens vilkår

ARTIKEL 18

1. Under hensyntagen til de i de enkelte medlemsstater gældende love, betingelser og procedurer bestræber Fællesskabet og medlemsstaterne sig på at sikre, at turkmeniske statsborgere, der er lovligt beskæftiget på en medlemsstats område, ikke på grund af deres nationalitet forskelsbehandles i forhold til medlemsstatens egne statsborgere, for så vidt angår arbejdsvilkår, aflønning eller afskedigelse.

2. Under hensyntagen til de i Turkmenistan gældende love, betingelser og procedurer bestræber Turkmenistan sig på at sikre, at statsborgere fra en medlemsstat, der er lovligt beskæftiget på Turkmenistans område, ikke på grund af deres nationalitet forskelsbehandles i forhold til dens egne statsborgere, for så vidt angår arbejdsvilkår, aflønning eller afskedigelse.

ARTIKEL 19

Samarbejdsrådet undersøger, hvorledes arbejdsvilkårene for erhvervsfolk kan forbedres i overensstemmelse med parternes internationale

forpligtelser, herunder forpligtelserne i henhold til dokumentet fra CSCE Bonn-konferencen.

ARTIKEL 20

Samarbejdsrådet fremsætter henstillinger om gennemførelsen af artikel 18 og 19.

KAPITEL II

Betingelser vedrørende etablering og drift af virksomheder

ARTIKEL 21

1. Fællesskabet og dets medlemsstater indrømmer, for så vidt angår etablering på deres område af turkmeniske virksomheder som defineret i artikel 23, litra d), en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, de indrømmer noget tredjelands virksomheder.

2. Uden at det berører forbeholdene i bilag II, indrømmer Fællesskabet og dets medlemsstater turkmeniske virksomheders datterselskaber etableret på deres område en behandling, for så vidt angår deres drift, der ikke er mindre gunstig end den, de indrømmer nogen fællesskabsvirksomhed.

3. Fællesskabet og dets medlemsstater indrømmer turkmeniske virksomheders filialer etableret på deres område en behandling, for så vidt angår deres drift, der ikke er mindre gunstig end den, de indrømmer filialer af noget tredjelands virksomheder.

4. Turkmenistan indrømmer, for så vidt angår etablering på dens område af fællesskabsvirksomheder som defineret i artikel 24, litra d), en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, den indrømmer sine egne virksomheder eller, hvis den er gunstigere, den, den indrømmer noget tredjelands virksomheder, jf. dog forbeholdene i bilag III.

5. Turkmenistan indrømmer fællesskabsvirksomheders datterselskaber og filialer etableret på dens område en behandling, for så vidt angår deres drift, der ikke er mindre gunstig end den, den indrømmer sine egne virksomheder eller filialer eller, hvis den er gunstigere, den, den indrømmer noget tredjelands datterselskaber eller filialer.

ARTIKEL 22

1. Bestemmelserne i artikel 21 gælder ikke for lufttransport, indre vandvejstransport og søtransport.

2. For så vidt angår skibsagenturers aktiviteter i form af levering af tjenesteydelser inden for international søtransport, herunder intermodale transportforløb, der indbefatter en sørejse, tillader hver part dog den anden parts virksomheder forretningsmæssig tilstedeværelse på sit område i form af datterselskaber eller filialer på etablerings- og driftsvilkår, der ikke er mindre gunstige end dem, den indrømmer sine egne virksomheder eller, hvis de er gunstigere, dem, den indrømmer datterselskaber eller filialer af noget tredjelands virksomheder.

Sådanne aktiviteter omfatter, men er ikke begrænset til:

- a) markedsføring og salg af tjenesteydelser inden for søtransport og i relation dertil ved direkte kontakt med kunder, fra tilbudsgivning til fakturering, uanset om disse tjenesteydelser udføres eller udbydes af servicevirksomheden selv eller af servicevirksomheder, som servicesælgeren har etableret stående forretningsforbindelser
- b) køb og brug for egen regning eller på kunders vegne (og videresalg til kunder) af tjenesteydelser inden for transport og i relation dertil, herunder indlandstransportydelse ved enhver transportform, især indre vandveje, veje og jernbaner, som er nødvendige for levering af en integreret service
- c) udfærdigelse af dokumenter, herunder transportdokumenter, tolddokumenter eller andre dokumenter vedrørende de transporterede varers oprindelse og beskaffenhed
- d) formidling af forretningsmæssige oplysninger ved et hvilket som helst middel, herunder edb-informationssystemer og elektronisk dataudveksling (med forbehold af ikke-diskriminerende restriktioner vedrørende telekommunikation)
- e) etablering af forretningsforbindelser af enhver art, herunder erhvervelse af virksomhedskapitalandele og deltagelse i ansættelse af lokalt personale (eller udenlandsk personale efter de relevante bestemmelser i denne aftale), med lokalt etablerede skibsagenturer
- f) handling på virksomhedernes vegne, organisering af skibsanløb eller overtagelse af gods, når det er påkrævet.

ARTIKEL 23

I denne aftale forstås ved:

- a) henholdsvis en »fællesskabsvirksomhed« eller en »turkmenisk virksomhed«: en virksomhed, der er oprettet i overensstemmelse med henholdsvis en medlemsstats eller Turkmenistans lovgivning, og hvis vedtægtsmæssige hjemsted, hovedkontor eller hovedforretningssted er beliggende på henholdsvis Fællesskabets eller Turkmenistans område. Når en virksomhed, der er oprettet i overensstemmelse med henholdsvis en medlemsstats eller Turkmenistans lovgivning, alene har sit vedtægtsmæssige hjemsted på henholdsvis Fællesskabets eller Turkmenistans område, betragtes den som henholdsvis en fællesskabsvirksomhed eller en turkmenisk virksomhed, såfremt dens drift har en reel og vedvarende forbindelse med økonomien i henholdsvis en af medlemsstaterne eller Turkmenistan
- b) »datterselskab« af en virksomhed: en virksomhed, som faktisk kontrolleres af denne virksomhed
- c) »filial« af en virksomhed: et forretningssted, der ikke har status som juridisk person, men som giver indtryk af varighed, såsom en afdeling af et moderorgan, har en ledelse og er materielt rustet til at indgå forretninger med tredjemand, således at sidstnævnte skønt med kendskab til, at der om nødvendigt vil være en juridisk forbindelse med moderorganet, der har sit hovedkontor i udlandet, ikke behøver at forhandle direkte med moderorganet, men kan afslutte forretninger på det forretningssted, der udgør afdelingen
- d) »etablering«: de i litra a), omhandlede fællesskabsvirksomheders og turkmeniske virksomheders ret til at indlede erhvervsvirksomhed ved oprettelse og ledelse af datterselskaber og filialer i henholdsvis Turkmenistan eller Fællesskabet
- e) »drift«: udøvelse af erhvervsvirksomhed
- f) »erhvervsvirksomhed«: virksomhed inden for industri, handel og liberale erhverv

For så vidt angår international søtransport, herunder intermodale transportforløb, der indbefatter en sørejse, finder bestemmelserne i dette kapitel og kapitel III også anvendelse på statsborgere fra medlemsstaterne eller Turkmenistan, der er etableret uden for henholdsvis Fællesskabet eller Turkmenistan, og rederier, der er etableret uden for Fællesskabet eller Turkmenistan, og som kontrolleres af statsborgere i henholds-

vis en medlemsstat eller Turkmenistan, såfremt deres skibe er registreret i henholdsvis den pågældende medlemsstat eller Turkmenistan i overensstemmelse med deres respektive lovgivninger.

ARTIKEL 24

1. Intet i denne aftale skal hindre en part i at træffe foranstaltninger af forsigtighedsgrunde, herunder foranstaltninger til beskyttelse af investorer, indlånere, forsikringstagere eller personer, over for hvem en finansiel servicevirksomhed har en tillidsforpligtelse, eller til sikring af det finansielle systems integritet og stabilitet. Sådanne foranstaltninger, der ikke måtte være i overensstemmelse med aftalens bestemmelser, må ikke bruges til omgåelse af en parts forpligtelser i henhold til aftalen.

2. Intet i denne aftale må fortolkes således, at en part tvinges til at videregive oplysninger om enkeltkunders forhold og regnskaber eller fortrolige eller retsbeskyttede oplysninger, som er i offentlige organers besiddelse.

3. I denne aftale forstås ved »finansielle tjenesteydelser« de aktiviteter, der er beskrevet i bilag IV.

ARTIKEL 25

Bestemmelserne i denne aftale skal ikke være til hinder for, at hver part træffer de forholdsregler, der måtte være nødvendige for at forebygge, at dens foranstaltninger vedrørende tredjelandes adgang til dens marked omgås ved hjælp af denne aftales bestemmelser.

ARTIKEL 26

1. Uanset bestemmelserne i dette afsnits kapitel I har en fællesskabsvirksomhed eller en turkmenisk virksomhed, der er etableret på henholdsvis Turkmenistans eller Fællesskabets område, ret til i overensstemmelse med etableringsværtslandets gældende lovgivning på henholdsvis Turkmenistans og Fællesskabets område at beskæftige eller i et datterselskab eller en filial at lade beskæftige ansatte, der er statsborgere i henholdsvis Fællesskabets medlemsstater og Turkmenistan, forudsat at sådanne ansatte er nøglepersonale som defineret i stk. 2, og at de udelukkende beskæftiges af virksomheder eller filialer. Disse ansattes opholds- og arbejdstilladelser kan kun gælde for det tidsrum, denne beskæftigelse varer.

2. Som nøglepersonale i ovennævnte virksomheder, i det følgende benævnt »organisationer«, anses »virksomhedsinternt udstationerede«, som defineret i denne artikels litra c), inden for nævnte kategorier, forudsat at organisationen er en juridisk person, og at de pågældende har været beskæftiget i den eller været partnere i den (på anden måde end som majoritetsaktionærer) i mindst det år, der går umiddelbart forud for en sådan udstationering:

- a) personer i en overordnet stilling i en organisation, som primært forestår ledelsen af foretagendet, og som i generel tilsyns- og ledelsesmæssig henseende først og fremmest sorterer under virksomhedens bestyrelse eller aktionærer eller tilsvarende, herunder personer:
  - der leder foretagendet eller en afdeling eller underafdeling af det
  - der fører tilsyn og kontrol med andre tilsyns-, fag- eller ledelsesmedarbejderes arbejde
  - der personligt har beføjelser til at ansætte og afskedige eller anbefale ansættelse, afskedigelse eller andre personale-dispositioner;
- b) personer, der arbejder i en organisation, og som besidder en ekspertviden af afgørende betydning for foretagendets service, forskningsudstyr, teknikker eller ledelse. I bedømmelsen af en sådan viden kan der udover den for foretagendet specifikke viden indgå et højt kvalifikationsniveau med hensyn til en type arbejde eller aktivitet, der kræver specifik teknisk viden, herunder medlemskab af en anerkendt faggruppe
- c) ved en »virksomhedsinternt udstationeret« forstås en fysisk person, der arbejder i en organisation på en parts område, og som i forbindelse med udøvelse af erhvervsvirksomhed midlertidigt overflyttes til den anden parts område; den pågældende organisation skal have sit hovedforretningssted på en parts område, og overflytningen skal ske til et under denne organisation hørende foretagende (filial, datterselskab), der reelt udøver tilsvarende erhvervsvirksomhed på den anden parts område.

ARTIKEL 27

1. Parterne bestræber sig så vidt muligt på ikke at træffe foranstaltninger eller dispositioner, der gør etablerings- og driftsvilkårene for den anden

parts virksomheder mere restriktive, end de var på dagen før datoen for undertegnelsen af denne aftale.

2. Denne artikels bestemmelser berører ikke bestemmelserne i artikel 35, og for de i artikel 35 omhandlede situationer gælder udelukkende de i artikel 35 fastsatte bestemmelser.

3. I partnerskabets og samarbejdets ånd og i lyset af bestemmelserne i artikel 41 underretter Turkmenistans regering Fællesskabet om sine hensigter om fremlæggelse af ny lovgivning eller fastsættelse af nye administrative bestemmelser, der kan gøre etablerings- og driftsvilkårene for fællesskabsvirksomheders datterselskaber og filialer i Turkmenistan mere restriktive, end de var på dagen før datoen for undertegnelsen af aftalen. Fællesskabet kan anmode Turkmenistan om at fremsende udkastene til sådan lovgivning eller sådanne administrative bestemmelser og deltage i konsultationer om disse udkast.

4. Såfremt ny lovgivning eller nye administrative bestemmelser i Turkmenistan medfører, at driftsvilkårene for datterselskaber og filialer af fællesskabsvirksomheder etableret i Turkmenistan bliver mere restriktive, end de var på dagen for undertegnelsen af denne aftale, skal den pågældende lovgivning eller de pågældende administrative bestemmelser i en periode på tre år efter deres ikrafttrædelsestidspunkt ikke finde anvendelse på de datterselskaber og filialer, der allerede var etableret i Turkmenistan på dette tidspunkt.

KAPITEL III

Grænseoverskridende udveksling af tjenesteydelser mellem Fællesskabet og Turkmenistan

ARTIKEL 28

1. Parterne forpligter sig til efter dette kapitels bestemmelser at tage de nødvendige skridt til gradvis at muliggøre levering af tjenesteydelser fra fællesskabsvirksomheder eller turkmeniske virksomheder, der er etableret hos en anden part end den, hvor modtageren af den pågældende tjenesteydelse er bosat, under hensyntagen til udviklingen i parternes servicesektor.

2. Samarbejdsrådet fremsætter henstillinger om gennemførelsen af stk. 1.

ARTIKEL 29

Parterne samarbejder om at udvikle en markedsorienteret servicesektor i Turkmenistan.

ARTIKEL 30

1. Parterne forpligter sig til for den internationale søtransport vedkommende på effektiv vis at anvende princippet om uhindret adgang til markedet og trafikken på et kommercielt grundlag.

a) Ovenstående bestemmelse berører ikke rettigheder og forpligtelser i henhold til De Forenede Nationers konvention om en adfærdskodeks for linjekonferencer som gældende for den ene eller den anden af parterne i denne aftale. Ikke-konferencelinjer kan frit operere i konkurrence med en konference, blot de overholder princippet om redelig konkurrence på et kommercielt grundlag.

b) Parterne bekræfter, at de tilslutter sig princippet om fri konkurrence som et væsentligt træk ved markedet for tørt og flydende masegods.

2. På grundlag af principperne i stk. 1:

a) anvender parterne fra denne aftales ikrafttræden ingen lastfordelingsbestemmelser i bilaterale aftaler mellem nogen af Fællesskabets medlemsstater og det tidligere Sovjetunionen

b) indfører parterne ikke lastfordelingsklausuler i fremtidige bilaterale aftaler med tredjelande undtagen under de ekstraordinære omstændigheder, hvor linjerederier fra en af parterne i denne aftale ellers ikke ville have reel mulighed for at deltage i trafikken til og fra det pågældende tredjeland

c) forbyder parterne lastfordelingsarrangementer i fremtidige bilaterale aftaler om tørt og våd bulk-fragt

d) afskaffer parterne ved denne aftales ikrafttræden alle ensidige foranstaltninger og administrative, tekniske og andre hindringer, der kan have begrænsende eller diskriminerende virkninger for den frie udveksling af tjenesteydelser inden for international søtransport.

3. Hver af parterne indrømmer bl.a. skibe, der drives af den anden parts statsborgere eller virksomheder en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, en part indrømmer sine egne skibe med hensyn til adgang til havne, der er

åbne for international handel, benyttelse af havnenes infrastruktur og søfartshjælpetjenester, såvel som dermed forbundne gebyrer og afgifter, toldfaciliteter og anvisning af liggeplads og laste- og lossefaciliteter.

ARTIKEL 31

Med henblik på at sikre en samordnet transportudvikling mellem parterne tilpasset deres handelsmæssige behov, kan parterne efter denne aftales ikrafttræden som hensigtsmæssigt forhandle særlige aftaler om betingelserne for gensidig markedsadgang og udveksling af tjenesteydelser inden for vej-, jernbane- og indre vandvejstransport og eventuelt lufttransport.

KAPITEL IV

Almindelige bestemmelser

ARTIKEL 32

1. Dette afsnits bestemmelser anvendes med forbehold af begrænsninger, der er begrundet i hensynet til den offentlige orden, den offentlige sikkerhed eller folkesundheden.

2. De finder ikke anvendelse på aktiviteter, der på den ene eller den anden parts område er forbundet, selv lejlighedsvis, med udøvelse af officiel myndighed.

ARTIKEL 33

For så vidt angår dette afsnit, må intet i denne aftale hindre parterne i at anvende deres lovgivning og administrative bestemmelser vedrørende fysiske personers indrejse og ophold, arbejde, arbejdsvilkår og etablering samt udveksling af tjenesteydelser, forudsat at det ikke sker på en sådan måde, at en part derved helt eller delvis berøves de fordele, der tilkommer den i medfør af en given bestemmelse i aftalen. Denne bestemmelse berører ikke anvendelsen af artikel 32.

ARTIKEL 34

Virksomheder, der kontrolleres og alene ejes af turkmeniske virksomheder og fællesskabsvirksomheder i fællesskab, omfattes også af bestemmelserne i kapitel II, III og IV.

ARTIKEL 35

Den behandling, den ene af aftalens parter indrømmer den anden, kan fra dagen en måned forud for datoen for ikrafttrædelsen af de relevante

forpligtelser i den almindelige overenskomst om handel med tjenesteydelser (GATS), for så vidt angår sektorer eller foranstaltninger omfattet af GATS, i intet tilfælde være gunstigere end den, den pågældende første part indrømmer efter GATS-bestemmelserne, hvilket gælder hver enkelt servicesektor, undersektor og tjenesteydelsesform.

ARTIKEL 36

For så vidt angår kapitel II, III og IV, tages der ikke hensyn til en behandling, som Fællesskabet, dets medlemsstater eller Turkmenistan indrømmer på grundlag af forpligtelser indgået ved økonomiske integrationsaftaler i overensstemmelse med principperne i artikel V i GATS.

ARTIKEL 37

1. Den mestbegunstigelsesbehandling, der indrømmes efter bestemmelserne i dette afsnit, finder ikke anvendelse på skattefordele, som parterne nu eller i fremtiden indrømmer på grundlag af dobbeltbeskatningsaftaler eller andre skatteordninger.

2. Intet i dette afsnit skal fortolkes således, at parterne hindres i at træffe eller håndhæve foranstaltninger, der har til formål at forebygge skatteundgåelse eller -unddragelse efter skattebestemmelser i dobbeltbeskatningsaftalen og andre skatteordninger eller den indenlandske skattelovgivning.

3. Intet i dette afsnit skal fortolkes således, at medlemsstaterne eller Turkmenistan hindres i ved anvendelsen af de relevante bestemmelser i deres skattelovgivning at sondre mellem skattepligtige, der ikke befinder sig i samme situation, specielt hvad angår deres bopæl.

ARTIKEL 38

Uden at det berører artikel 26, skal ingen bestemmelser i kapitel II, III og IV fortolkes som givende:

- statsborgere i henholdsvis medlemsstaterne eller Turkmenistan ret til at indrejse eller opholde sig på henholdsvis Turkmenistans eller Fællesskabets område i nogen som helst egenkab og især som aktionær eller anpartshaver i en virksomhed eller leder eller ansat i en sådan eller leverandør eller modtager af tjenesteydelser
- turkmeniske virksomheders datterselskaber eller filialer i Fællesskabet ret til på Fællesska-

bets område at beskæftige eller lade beskæftige turkmeniske statsborgere

- fællesskabsvirksomheders datterselskaber eller filialer i Turkmenistan ret til på Turkmenistans område at beskæftige eller lade beskæftige statsborgere fra medlemsstaterne
- turkmeniske virksomheder eller turkmeniske virksomheders datterselskaber eller filialer i Fællesskabet ret til at stille turkmeniske personer til rådighed til at handle på vegne og under tilsyn af andre personer på grundlag af midlertidige ansættelseskontrakter
- fællesskabsvirksomheder eller fællesskabsvirksomheders datterselskaber eller filialer i Turkmenistan ret til at stille arbejdstagere, der er statsborgere i medlemsstaterne, til rådighed på grundlag af midlertidige ansættelseskontrakter.

KAPITEL V

Løbende betalinger og kapital

ARTIKEL 39

1. Parterne forpligter sig til i frit konvertibel valuta at tillade betalinger på betalingsbalancens løbende poster mellem personer bosat i Fællesskabet og Turkmenistan i forbindelse med udveksling af varer og tjenesteydelser eller personbevægelser foretaget i overensstemmelse med denne aftales bestemmelser.

2. Hvad angår transaktioner på betalingsbalancens kapitalposter, sikres der fra denne aftales ikrafttræden frie kapitalbevægelser i forbindelse med direkte investeringer i virksomheder oprettet i overensstemmelse med værtslandets lovgivning og investeringer i overensstemmelse med bestemmelserne i kapitel II samt afvikling eller hjemtagelse af disse investeringer og ethvert afkast deraf.

3. Uden at det berører stk. 2 eller stk. 5, indføres der fra denne aftales ikrafttræden ingen nye valutarestriktioner for kapitalbevægelser og dermed forbundne løbende betalinger mellem personer bosat i Fællesskabet og Turkmenistan, og de bestående ordninger kan heller ikke gøres mere restriktive.

4. Parterne konsulterer hinanden med henblik på at lette andre former for kapitalbevægelser end de i stk. 2 nævnte mellem Fællesskabet og Turkmenistan for at fremme denne aftales mål.

5. Under henvisning til bestemmelserne i denne artikel kan Turkmenistan, indtil den turkmeniske valuta bliver fuldt konvertibel i den betydning, der fremgår af artikel VIII i Den Internationale Valutafonds vedtægter (Articles of Agreement), i særlige tilfælde anvende valutarestriktioner i forbindelse med ydelse eller optagelse af kort- og mellemfristede finansielle kreditter, for så vidt som sådanne restriktioner pålægges Turkmenistan som betingelse for ydelse af sådanne kreditter og er tilladt efter Turkmenistans status under IMF. Turkmenistan anvender disse restriktioner uden forskelsbehandling. De anvendes således, at de bringer færrest mulige forstyrrelser i denne aftale. Turkmenistan underretter straks Samarbejdsrådet om indførelsen af sådanne foranstaltninger og eventuelle ændringer deri.

6. Uden at det berører stk. 1 og 2, kan henholdsvis Fællesskabet og Turkmenistan under særlige omstændigheder, når kapitalbevægelser mellem Fællesskabet og Turkmenistan medfører eller kan medføre alvorlige vanskeligheder for valutakurspolitikken eller den monetære politik i Fællesskabet eller Turkmenistan, træffe beskyttelsesforanstaltninger med hensyn til kapitalbevægelser mellem Fællesskabet og Turkmenistan i en periode på højst seks måneder, hvis sådanne foranstaltninger er absolut nødvendige.

KAPITEL VI

Beskyttelse af intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret

ARTIKEL 40

1. I henhold til bestemmelserne i denne artikel og bilag V forbedrer Turkmenistan fortsat beskyttelsen af den intellektuelle, industrielle og kommercielle ejendomsret, således at der senest ved udgangen af det femte år efter aftalens ikrafttræden opnås et beskyttelsesniveau svarende til det, der findes i Fællesskabet, herunder effektive midler til håndhævelse af disse rettigheder.

2. Inden udgangen af det femte år efter aftalens ikrafttræden tiltræder Turkmenistan de multilaterale konventioner om intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret, der er nævnt i punkt 1 i bilag V, og som medlemsstaterne er parter i eller faktisk anvender efter de relevante bestemmelser i disse konventioner.

AFSNIT V

LOVGIVNINGSSAMARBEJDE

ARTIKEL 41

1. Parterne erkender, at en tilnærmelse af Turkmenistans bestående og fremtidige lovgivning til Fællesskabets lovgivning er en vigtig forudsætning for en styrkelse af de økonomiske forbindelser mellem Turkmenistan og Fællesskabet. Turkmenistan bestræber sig på at sikre, at dens lovgivning gradvis bliver forenelig med Fællesskabets.

2. Tilnærmelsen af lovgivningen omfatter navnlig følgende områder: toldlovgivning, selskabslovgivning, lovgivning om banker og finansielle tjenesteydelser, selskabsregnskaber og -beskatning, intellektuel ejendomsret, beskyttelse af arbejdstagere på arbejdspladsen, konkurrenceregler, herunder eventuelle tilknyttede spørgsmål og fremgangsmåder, der vedrører offentlige indkøb, beskyttelse af menneskers, dyrs og planters sundhed og liv, miljø, forbrugerbeskyttelse, indirekte beskatning, tekniske forskrifter og standarder, love og bestemmelser på det nukleare område, transport og telekommunikation.

3. Fællesskabet yder Turkmenistan faglig bistand til gennemførelsen af disse foranstaltninger, hvilket bl.a. kan omfatte:

- udveksling af eksperter
- formidling af tidlig information, især om relevant lovgivning
- afholdelse af seminarer
- uddannelse af personale, der deltager i uddannelsen og gennemførelsen af lovgivningen
- støtte til oversættelse af Fællesskabets lovgivning i de relevante sektorer.

4. Parterne er enige om at undersøge, hvorledes deres respektive konkurrencelovgivning kan anvendes på samordnet vis i tilfælde, hvor handelen mellem dem berøres.

AFSNIT VI

ØKONOMISK SAMARBEJDE

ARTIKEL 42

1. Fællesskabet og Turkmenistan etablerer et økonomisk samarbejde med det sigte at bidrage til den økonomiske reform- og genopretnings-

F. t. beslutn. vedr. De Europæiske Fællesskaber og Turkmenistan

proces og en bæredygtig udvikling i Turkmenistan. Ved dette samarbejde styrkes de eksisterende økonomiske forbindelser til gavn for parterne.

2. I udformningen af politikker og andre foranstaltninger til fremme af økonomiske og sociale reformer og omstrukturering af det økonomiske system i Turkmenistan tages der hensyn til bæredygtighed og en harmonisk social udvikling; der tages ligeledes fuldt ud hensyn til miljøet.

3. I det øjemed koncentrerer samarbejdet specielt om økonomisk og social udvikling, udvikling af menneskelige ressourcer, støtte til virksomheder (herunder privatisering, investeringer og udvikling af finansielle tjenesteydelser), landbrug og fødevarer, energi og civil nuklear sikkerhed, transport, post- og teletjenester, turisme, miljøbeskyttelse og regionalt samarbejde.

4. Der lægges særlig vægt på foranstaltninger, der kan fremme regionalt samarbejde.

5. Det økonomiske samarbejde og andre former for samarbejde i henhold til denne aftale kan om fornødent støttes ved faglig bistand fra Fællesskabet under hensyntagen til Fællesskabets gældende rådsforordning om faglig bistand til de uafhængige stater, prioriteterne i det vejledende program for Fællesskabets faglige bistand til Turkmenistan og de fastlagte koordinerings- og gennemførelsesprocedurer.

ARTIKEL 43

Samarbejde inden for handel med varer og tjenesteydelser

Parterne samarbejder med sigte på at garantere, at Turkmenistans internationale handel foregår i overensstemmelse med WTO-reglerne. Fællesskabet yder Turkmenistan faglig bistand til dette formål.

Samarbejdet omfatter specifikke emner, der er direkte relevante for en lettelse af handelen, navnlig med henblik på at bistå Turkmenistan med at bringe sin lovgivning og sine administrative bestemmelser i overensstemmelse med WTO-reglerne, således at landet så hurtigt som muligt kan opfylde betingelserne for tiltrædelse af denne organisation. Dette omfatter:

- udformning af politik vedrørende handel og handelsanliggender, herunder betalinger og clearing-ordninger
- udarbejdelse af relevant lovgivning.

ARTIKEL 44

Industrielt samarbejde

1. Samarbejdet tager især sigte på at fremme følgende:

- udvikling af forretningsforbindelser mellem økonomiske beslutningstagere fra de to parter
- Fællesskabets deltagelse i Turkmenistans indsats for omstrukturering af industrien
- ledelsesforbedringer
- forbedring af industriprodukterne-kvalitet
- udvikling af en effektiv produktions- og forarbejdningskapacitet på råstofområdet
- udvikling af passende handelsregler og -praksis, herunder markedsføring af produkter
- miljøbeskyttelse
- omstilling af våbenindustrien
- lederuddannelse.

2. Denne artikels bestemmelser berører ikke håndhævelsen af Fællesskabets konkurrenceregler for virksomhederne.

ARTIKEL 45

Fremme og beskyttelse af investeringer

1. Under hensyntagen til Fællesskabets og medlemsstaternes respektive beføjelser og kompetence tager samarbejdet sigte på at skabe et gunstigt klima for såvel inden- som udenlandske private investeringer især i kraft af bedre vilkår for beskyttelse af investeringer, overførsel af kapital og udveksling af information om investeringsmuligheder.

2. I dette samarbejde stiles der især mod:

- at medlemsstaterne og Turkmenistan eventuelt indgår aftaler om fremme og beskyttelse af investeringer
- at medlemsstaterne og Turkmenistan eventuelt indgår aftaler om undgåelse af dobbeltbeskatning
- at der skabes gunstige betingelser for tiltrækning af udenlandske investeringer til den turkmeniske økonomi
- at der skabes de fornødne, stabile lovgivningsrammer og betingelser for erhvervslivet, og at der udveksles information om lovgivning, administrative bestemmelser og administrativ praksis på investeringsområdet
- at der udveksles information om investeringsmuligheder bl.a. ved afholdelse af messer, udstillinger, handelsuger og andre arrangementer.

ARTIKEL 46

Offentlige indkøb

Parterne samarbejder om at skabe forudsætninger for, at kontrakter om varer og tjenesteydelser indgås på åbne og konkurrenceprægede vilkår, især på basis af udbud.

ARTIKEL 47

Samarbejde vedrørende standarder og overensstemmelsesvurdering

1. Samarbejdet mellem parterne tager sigte på at fremme tilpasningen til internationalt vedtagne kriterier, principper og retningslinjer for kvalitet. Der skal træffes foranstaltninger for at lette den gensidige anerkendelse af overensstemmelsesvurderinger og forbedre turkmeniske produkters kvalitet.

2. I det øjemed bestræber parterne sig på at samarbejde om faglige bistandsprojekter, der kan:

- fremme et hensigtsmæssigt samarbejde med specialiserede organisationer og institutioner på disse områder
- fremme anvendelsen af Fællesskabets tekniske forskrifter og europæiske standarder og procedurer for overensstemmelsesvurdering
- muliggøre udveksling af erfaringer og teknisk information vedrørende kvalitetsstyring.

ARTIKEL 48

Minedrift og råstoffer

1. Parterne bestræber sig på at øge investeringerne og handelen inden for minedrift og råstoffer.

2. Samarbejdet rettes især mod følgende områder:

- udveksling af information om udsigterne for minedriftssektoren og non-ferrometalsektoren
- etablering af retlige rammer for et samarbejde
- handelsspørgsmål
- indførelse og implementering af miljølovgivning
- uddannelse
- sikkerheden i minedriftssektoren.

ARTIKEL 49

Samarbejde om videnskab og teknologi

1. Parterne fremmer samarbejdet inden for civil videnskabelig forskning og teknologisk ud-

vikling på basis af gensidige fordele og, afhængigt af de disponible ressourcer, fyldestgørende adgang til deres respektive programmer under forudsætning af en tilstrækkelig effektiv beskyttelse af den intellektuelle, industrielle og kommercielle ejendomsret.

2. Det videnskabelige og teknologiske samarbejde omfatter:

- udveksling af videnskabelig og teknisk information
- fælles aktiviteter inden for videnskabelig forskning og teknologisk udvikling
- uddannelsesaktiviteter og mobilitetsprogrammer for videnskabsmænd, forskere og teknikere beskæftiget med videnskabelig forskning og teknologisk udvikling hos begge parter.

Når samarbejdet tager form af uddannelsesaktiviteter, gennemføres det efter bestemmelserne i artikel 50.

Parterne kan efter gensidig aftale indlede andre former for samarbejde på det videnskabelige og teknologiske område.

Ved iværksættelsen af sådanne samarbejdsaktiviteter lægges der særlig vægt på omplaceringen af videnskabsmænd, ingeniører, forskere og teknikere, der er eller har været beskæftiget inden for forskning i eller produktion af masseødelæggelsesvåben.

3. Samarbejdet i henhold til denne artikel gennemføres på grundlag af særlige aftaler, der forhandles og indgås i overensstemmelse med de af hver af parterne fastsatte procedurer, og som bl.a. indeholder hensigtsmæssige bestemmelser om intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret.

ARTIKEL 50

Uddannelse

1. Parterne samarbejder om at højne det almindelige uddannelsesniveau og det erhvervsfaglige kvalifikationsniveau i Turkmenistan i både den offentlige og den private sektor.

2. Samarbejdet rettes specielt mod følgende områder:

- modernisering af systemerne for højere uddannelse og erhvervsuddannelse i Turkmenistan, herunder systemet for anerkendelse af højere læreanstalter og eksamensbeviser for højere uddannelser

- uddannelse af ledere i den offentlige og den private sektor og embedsmænd på prioriterede områder efter nærmere fastlæggelse
- samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner og mellem uddannelsesinstitutioner og virksomheder
- mobilitet for lærere, akademikere, administratører, yngre videnskabsfolk og forskere og unge
- fremme af undervisningen i europæiske forhold ved egnede institutioner
- undervisning i Fællesskabets sprog
- postgraduate-uddannelse af konferencetolke
- uddannelse af journalister
- uddannelse af lærere.

3. En parts eventuelle deltagelse i den anden parts relevante uddannelses- og erhvervsuddannelsesprogrammer kan overvejes i overensstemmelse med deres respektive procedurer og, hvor det er hensigtsmæssigt, fastlægges der så institutionelle rammer og planer for samarbejdet med udgangspunkt i Turkmenistans deltagelse i Fællesskabets TEMPUS-program.

ARTIKEL 51

Landbrug og agroindustri

Samarbejdet på dette område skal tage sigte på videreførelse af landbrugsreformerne, modernisering, privatisering og omstrukturering af landbruget, agroindustrien og servicesektoren i Turkmenistan og udvikling af inden- og udenlandske markeder for turkmeniske produkter under hensyntagen til beskyttelsen af miljøet og nødvendigheden af at forbedre fødevarerforsyningsikkerheden samt udviklingen af afsætningsforarbejdningen og distributionen af landbrugsprodukter. Parterne tilstræber også en gradvis tilnærmelse af de turkmeniske normer til Fællesskabets tekniske forskrifter vedrørende industri- og landbrugsfødevarer, herunder normerne på sundheds- og plantesundhedsområdet.

ARTIKEL 52

Energi

1. Samarbejdet finder sted efter markedsøkonomiens og det europæiske energicharters principper på baggrund af den gradvise integration af energimarkederne i Europa.

2. Samarbejdet koncentrerer blandt andet om udforning og udvikling af en energipolitik. Det skal blandt andet omfatte følgende områder:

- forbedring af forvaltningen og reguleringen af energisektoren efter markedsøkonomiske principper
- forbedring af energiforsyningen, herunder forsyningsikkerheden, på en økonomisk og miljømæssigt forsvarlig måde
- fremme af energibesparelser og energieffektivitet og gennemførelse af energicharterprotokollen om energieffektivitet og de dermed forbundne miljøaspekter
- modernisering af energiinfrastruktur
- energiteknologiske forbedringer inden for forsyning og slutbrug for de forskellige energiformer
- ledelsesmæssig og teknisk uddannelse i energisektoren
- transport og forsendelse af energimaterialer og -produkter
- tilvejebringelse af de institutionelle, juridiske, skattemæssige og andre betingelser, der er nødvendige for at fremme handelen og investeringerne på energiområdet
- udvikling af vandkraft og andre vedvarende energikilder.

3. Parterne udveksler relevant information om investeringsprojekter i energisektoren, særlig vedrørende produktion af energikilder samt bygning og udrustning af olie- og gasrørledninger eller andre midler til transport af energiprodukter. Parterne lægger særlig vægt på samarbejdet om investeringer i energisektoren og den måde, hvorpå disse reguleres. De samarbejder med sigte på at gennemføre bestemmelserne i afsnit IV og artikel 45 på den mest effektive måde, hvad angår investeringer i energisektoren.

ARTIKEL 53

Miljø

1. Under hensyntagen til det europæiske energicharter og erklæringerne fra Lucerne-konferencen i april 1993 og Sofia-konferencen i oktober 1995 tillige med den europæiske energichartertraktat, særlig artikel 19, og energicharterprotokollen om energieffektivitet og de dermed forbundne miljøaspekter udvikler og styrker parterne deres samarbejde om miljøet og menneskets sundhed.

2. Samarbejdet rettes mod beskyttelse af miljøet og især:

- effektiv overvågning af forureningsniveauer og vurdering af miljøet; informationsystem vedrørende miljøsituationen
- bekæmpelse af lokal, regional og grænseoverskridende luft- og vandforurening
- økologisk genopretning
- bæredygtig, effektiv og miljøvenlig produktion og anvendelse af energi
- industrianlægs sikkerhed
- klassificering og sikker håndtering af kemiske stoffer
- vandkvalitet
- nedbringelse, genanvendelse og sikker bortskaffelse af affald, gennemførelse af Basel-konventionen
- landbrugets miljøvirkninger, erosion og kemisk forurening
- beskyttelse af skove
- bevarelse af den biologiske mangfoldighed, fredede områder og bæredygtig udnyttelse og forvaltning af biologiske ressourcer
- fysisk planlægning, herunder byggeri og byplanlægning
- brug af økonomiske og skattemæssige instrumenter
- globale klimaændringer
- miljøoplysning og -bevidsthed
- gennemførelse af Espoo-konventionen om vurdering af miljøvirkninger i en grænseoverskridende sammenhæng.

3. Samarbejdet finder især sted ved:

- planlægning vedrørende katastrofer og andre nødsituationer
- udveksling af information og eksperter, herunder inden for overførsel af renere teknologi og sikker og miljømæssigt forsvarlig anvendelse af bioteknologi
- fælles forskningsaktiviteter
- forbedring af lovgivning i retning af Fællesskabets standarder
- samarbejde på regionalt plan, herunder samarbejde inden for rammerne af Det Europæiske Miljøagentur, og på internationalt plan
- udvikling af strategier, især vedrørende globale og klimamæssige spørgsmål og også med henblik på fremme af en bæredygtig udvikling
- undersøgelser af miljøvirkninger.

4. Parterne bestræber sig på at udvikle samarbejdet om spørgsmål vedrørende folkesundhed, navnlig gennem faglig bistand i forbindelse med forebyggelse og bekæmpelse af smitsomme sygdomme og beskyttelse af mødre og små børn.

ARTIKEL 54

Transport

Parterne udvikler og styrker deres samarbejde på transportområdet.

Samarbejdet rettes bl.a. mod omstrukturering og modernisering af transportsystemerne og -nettene i Turkmenistan; hvor det er hensigtsmæssigt, udvikling og sikring af transportsystemernes forenelighed i forbindelse med skabelse af et mere globalt transportsystem samt identifikation og udarbejdelse af prioriterede projekter og forsøg på at tiltrække investeringer til iværksættelse heraf.

Samarbejdet omfatter bl.a.:

- forvaltnings- og driftsmæssig modernisering inden for vejtransport, jernbaner, havne og lufthavne
- modernisering og udvikling af infrastrukturen for jernbaner, indre vandveje, veje, havne, lufthavne og luftnavigationsinfrastruktur såvel som navigationshjælpemidler, herunder modernisering af hovedruter af fælles interesse og trans-europæiske forbindelser inden for disse transportformer, særlig dem, der er forbundet med TRACECA-projektet, samt udannelse på ovennævnte områder
- fremme og udvikling af multimodal transport
- fremme af fælles forsknings- og udviklingsprogrammer
- forberedelse af de lovgivningsmæssige og institutionelle rammer for politikformulering og -gennemførelse, herunder privatisering af transportsektoren.

ARTIKEL 55

Postvæsen og telekommunikation

Inden for deres respektive beføjelser og kompetence udvider og styrker parterne samarbejdet på følgende områder:

- fastlæggelse af politik og retningslinjer for udvikling af telekommunikationssektoren og postvæsenet
- udvikling af principper for en takstpolitik og markedsføring inden for telekommunikations- og postsektoren
- overførsel af teknologi og knowhow, særlig vedrørende europæiske tekniske standarder og certificeringssystemer

- fremme af udviklingen af projekter vedrørende telekommunikation og postvæsen og tiltrækning af investeringer
- højnelse af effektiviteten og kvaliteten inden for telekommunikationsservice og postvæsen, bl.a. ved liberalisering af aktiviteterne i undersektorer
- avanceret anvendelse af telekommunikation, navnlig inden for elektroniske pengeoverførsler
- forvaltning og »optimering« af telekommunikationsnet
- et passende regelgrundlag for ydelse af telekommunikations- og posttjenester og for anvendelse af radiofrekvensspektrum
- uddannelse inden for telekommunikation og postvæsen med henblik på virksomhed på markedsvilkår.

ARTIKEL 56

Finansielle tjenesteydelser og fiskale institutioner

1. Samarbejdet vedrørende finansielle tjenesteydelser tager især sigte på at lette Turkmenistans deltagelse i alment accepterede systemer for gensidige betalinger. Den faglige bistand rettes navnlig mod:

- udvikling af et aktie- og obligationsmarked
- udvikling af bankmæssige tjenesteydelser, udvikling af et almindeligt marked for kreditmidler og Turkmenistans deltagelse i alment accepterede systemer for gensidige betalinger
- udvikling af forsikringsydelser, der bl.a. kan skabe gunstige rammer for fællesskabsvirksomheders deltagelse i oprettelsen af joint ventures i forsikringssektoren i Turkmenistan, og udvikling af eksportkreditforsikring.

Dette samarbejde skal specielt bidrage til at fremme udviklingen af forbindelser mellem parterne i den finansielle sektor.

2. Parterne samarbejder om udvikling af det fiskale system og fiskale institutioner i Turkmenistan. Dette samarbejde skal omfatte udveksling af oplysninger og erfaringer om fiskale spørgsmål samt uddannelse af personale, der varetager udformningen og gennemførelsen af den fiskale politik.

ARTIKEL 57

Strukturomlægning af virksomheder og privatisering

Parterne erkender, at privatisering er af afgørende betydning for en bæredygtig økonomisk genopretning, og de er enige om at samarbejde om en udvikling af de nødvendige institutionelle, retlige og metodemæssige rammer. Der vil blive lagt særlig vægt på, at privatiseringsprocessen er velordnet og gennemsigtig.

I den faglige bistand fokuseres der bl.a. på:

- videreudvikling af et institutionelt grundlag inden for den turkmeniske regering, der skal bistå ved udformningen og forvaltningen af privatiseringsprocessen
  - videreudvikling af den turkmeniske regerings privatiseringsstrategi, herunder lovgivningsrammerne og mekanismerne til gennemførelsen heraf
  - fremme af et markedsøkonomisk syn på arealanvendelse og ejendomsret til jord samt privatisering af jord
  - strukturomlægning af de virksomheder, der endnu ikke er parate til privatisering
  - udvikling af private virksomheder, navnlig små og mellemstore virksomheder
  - udvikling af investeringsfonde.
- Målet med dette samarbejde er desuden at bidrage til at fremme fællesskabsinvesteringer i Turkmenistan.

ARTIKEL 58

Regionaludvikling

1. Parterne styrker samarbejdet om regionaludvikling og fysisk planlægning.

2. I det øjemed fremmer parterne nationale, regionale og lokale myndigheders udveksling af information om regionalpolitik og fysisk planlægningspolitik og om metoder til formulering af regionalpolitik med særlig vægt på udvikling af ugunstigt stillede områder.

De beforder også direkte kontakter mellem de respektive regioner og offentlige institutioner, der er ansvarlige for planlægningen af regionaludviklingen, med henblik på bl.a. udveksling af information om midler til fremme af regionaludviklingen.

ARTIKEL 59

Samarbejde på det sociale område

1. Med hensyn til sundhed og sikkerhed udvikler parterne et indbyrdes samarbejde med det formål bl.a. at forbedre beskyttelsen af arbejdstagernes sundhed og sikkerhed.

Samarbejdet omfatter navnlig:

- uddannelse i sundheds- og sikkerhedsspørgsmål med særligt henblik på højrisiko-aktivitetssektorer
- udvikling og fremme af forebyggende foranstaltninger til bekæmpelse af erhvervs sygdomme og andre arbejdsrelaterede lidelser
- forebyggelse af større ulykkesrisici og håndtering af giftige kemikalier
- forskning med henblik på udbygning af videnbasen vedrørende arbejdsmiljø og arbejdstagernes sundhed og sikkerhed.

2. Hvad beskæftigelse angår, omfatter samarbejdet navnlig faglig bistand med henblik på:

- optimering af arbejdsmarkedet
- modernisering af arbejdsformidlings- og erhvervsvejledningstjenester
- planlægning og styring af omstruktureringssprogrammer
- fremme af beskæftigelsesskabelsen på lokalt plan
- udveksling af information om programmer for fleksibel beskæftigelse, herunder programmer, der fremmer selvstændig virksomhed og iværksætterånden.

3. Parterne lægger særlig vægt på samarbejde inden for social beskyttelse, herunder bl.a. samarbejde om planlægning og gennemførelse af reformer af den sociale beskyttelse i Turkmenistan.

Disse reformer skal tage sigte på, at der i Turkmenistan udvikles beskyttelsesmetoder, som hører naturligt sammen med en markedsøkonomi, og omfatte social beskyttelse i alle henseender.

ARTIKEL 60

Turisme

Parterne øger og udvikler deres indbyrdes samarbejde, som omfatter:

- lettelse af turismen
- forøgelse af informationsstrømmen
- overførsel af knowhow

- undersøgelse af mulighederne for fælles aktiviteter
- samarbejde mellem officielle turistorganisationer, herunder udarbejdelse af turistbrochurer mv.
- uddannelse rettet mod udvikling af turismen.

ARTIKEL 61

Små og mellemstore virksomheder

1. Parterne bestræber sig på at udvikle og styrke små og mellemstore virksomheder, herunder disse virksomheders sammenslutninger, og samarbejdet mellem små og mellemstore virksomheder i Fællesskabet og Turkmenistan.

2. Samarbejdet omfatter faglig bistand, især på følgende områder:

- udvikling af lovgivningsrammer for små og mellemstore virksomheder
- udvikling af en hensigtsmæssig infrastruktur til støtte for små og mellemstore virksomheder; fremme af kommunikation- og forretningsamarbejde mellem små og mellemstore virksomheder såvel internt i Turkmenistan som i et videre perspektiv, samt lære de små og mellemstore virksomheder de færdigheder, der er nødvendige for at få adgang til finansiering
- uddannelse inden for markedsføring, regnskabsføring og produktkvalitetskontrol.

ARTIKEL 62

Information og kommunikation

Parterne støtter udviklingen af moderne informationsformidlingsmetoder, herunder medierne, og stimulerer en effektiv gensidig udveksling af information. De prioriterer programmer, der sigter på at give den brede offentlighed en grundlæggende information om Fællesskabet og Turkmenistan, herunder om muligt adgang til databaser under behørig hensyntagen til de intellektuelle ejendomsrettigheder.

ARTIKEL 63

Forbrugerbeskyttelse

Parterne indleder et nært samarbejde for at skabe overensstemmelse mellem deres forbrugerbeskyttelsessystemer. Dette samarbejde kan omfatte udveksling af information om lovgivningsarbejde og institutionelle reformer, etablering af permanente systemer for gensidig under-

retning om farlige produkter, forbedring af forbrugeroplysningen specielt vedrørende de tilbudte produkters og tjenesteydelsers pris og beskaffenhed, fremme af udvekslinger mellem forbrugerrepræsentanter og forøgelse af overensstemmelsen mellem forbrugerbeskyttelsespolitikker samt organisering af seminarer og uddannelsesophold.

ARTIKEL 64

Told

1. Formålet med samarbejdet er at sikre overholdelse af alle bestemmelser, der planlægges vedtaget i forbindelse med handel og redelig handelspraksis, og at opnå en tilnærmelse af Turkmenistans toldsystem til Fællesskabets.

2. Samarbejdet omfatter især følgende:

- udveksling af information
- forbedring af arbejdsmetoder
- indførelse af den kombinerede nomenklatur og det administrative enhedsdokument
- forenkling af kontrol og formaliteter i forbindelse med godstransport
- bistand til indførelse af moderne toldinformationssystemer
- afholdelse af seminarer og tilrettelæggelse af uddannelsesophold.

Der ydes om nødvendigt faglig bistand.

3. Uden at det berører det yderligere samarbejde omhandlet i denne aftale, særlig afsnit VIII, ydes den gensidige bistand mellem parternes administrative myndigheder i toldspørgsmål efter bestemmelserne i den protokol, der er knyttet til aftalen.

ARTIKEL 65

Statistisk samarbejde

Samarbejdet på dette område tager sigte på udvikling af et effektivt statistisk system, der kan give pålidelige statistikker til støtte for og overvågning af den økonomiske reformproces og som bidrag til udvikling af privat foretagsomhed i Turkmenistan.

Parterne samarbejder især på følgende områder:

- det turkmeniske statistiske systems tilpasning til internationale metoder, standarder og klassifikationer
- udveksling af statistiske oplysninger
- tilvejebringelse af de fornødne statistiske makro- og mikroøkonomiske oplysninger til gen-

nemførelse og forvaltning af økonomiske reformer.

I det øjemed stiller Fællesskabet faglig bistand til rådighed for Turkmenistan.

ARTIKEL 66

Økonomi

Parterne letter den økonomiske reformproces og samordningen af den økonomiske politik ved at samarbejde om en bedre forståelse af de grundlæggende elementer i deres respektive økonomier og om formulering og gennemførelse af økonomisk politik i en markedsøkonomi. I det øjemed udveksler parterne oplysninger om makroøkonomiske resultater og udsigter.

Fællesskabet yder faglig bistand for

- at bistå Turkmenistan i den økonomiske reformproces og i den henseende stille sagkyndig rådgivning og faglig bistand til rådighed
- at fremme samarbejdet mellem økonomer og derved fremskynde overførslen af knowhow til formulering af økonomisk politik og sikre en vid udbredelse af resultaterne af den relevante forskning
- forbedre Turkmenistans evne til at opstille økonomiske modeller.

AFSNIT VII

SAMARBEJDE OM ANLIGGENDER VEDRØRENDE DEMOKRATI OG MENNESKERETTIGHEDER

ARTIKEL 67

Parterne samarbejder om alle spørgsmål vedrørende oprettelse eller styrkelse af demokratiske institutioner, herunder sådanne som er nødvendige for at styrke retsstaten, samt beskyttelse af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder i overensstemmelse med folkeretten og OSCE-principperne.

Samarbejdet tager form af faglige bistandsprogrammer, der rettes mod bl.a. at hjælpe med til udarbejdelsen af relevant lovgivning og administrative bestemmelser, gennemførelse af sådan lovgivning, retsvæsenets funktionsmåde, statens rolle i retlige spørgsmål og valgsystemets funktionsmåde. Uddannelse kan om fornødent være omfattet. Parterne ansporer til kontakter mellem deres nationale, regionale og retslige myndighe-

der, parlamentsmedlemmer og ikke-statslige organisationer.

AFSNIT VIII

SAMARBEJDE OM MODVIRKNING AF ULOVLIG VIRKSOMHED OG OM MODVIRKNING OG KONTROL AF ULOVLIG INDVANDRING

ARTIKEL 68

Parterne indleder et samarbejde om at modvirke ulovlig virksomhed som f.eks.:

- ulovlige økonomiske aktiviteter, herunder korruption
- ulovlige transaktioner med forskellige varer, herunder industriaffald, samt ulovlig våben-trafik
- vareforfalskning.

Samarbejdet på ovennævnte områder baseres på gensidige konsultationer og et nært samvirke. Der leveres faglig og administrativ bistand, f.eks. på følgende områder:

- udarbejdelse af national lovgivning om modvirkning af ulovlig virksomhed
- oprettelse af informationscentre
- forbedring af funktionsdygtigheden i institutioner, der har til opgave at modvirke ulovlig virksomhed
- personaleuddannelse og efterforskningsinfrastruktur
- fastlæggelse af gensidigt acceptable foranstaltninger til at modvirke ulovlig virksomhed.

ARTIKEL 69

Hvidvaskning af penge

1. Parterne er enige om nødvendigheden af at gøre en indsats for og samarbejde om at forhindre, at deres finansielle systemer benyttes til hvidvaskning af indtægter fra kriminelle aktiviteter i almindelighed og narkotikakriminalitet i særdeleshed.

2. Samarbejdet på dette område omfatter administrativ og faglig bistand med henblik på at fastlægge egnede standarder til at modvirke hvidvaskning af penge svarende til dem, der er vedtaget i Fællesskabet og internationale fora på dette område, herunder Financial Action Task Force (FATF).

ARTIKEL 70

Narkotika

Inden for rammerne af deres respektive beføjelser og kompetence samarbejder parterne om at øge effektiviteten og gennemslagskraften af politik og foranstaltninger til bekæmpelse af ulovlig produktion af, forsyning og handel med narkotika og psykotrope stoffer, herunder forebyggelse af omdirigering af kemiske prækursorstoffer, samt om fremme af forebyggelse og formindskelse af efterspørgslen efter narkotika. Hvad angår kontrollen med kemiske prækursorer og andre væsentlige stoffer, der benyttes til ulovlig fremstilling af narkotika og psykotrope stoffer, baseres samarbejdet på de standarder, der er vedtaget af Fællesskabet og de berørte internationale myndigheder, som f.eks. Chemical Action Task Force (CATF). Samarbejdet på dette område baseres på gensidige konsultationer og snæver samordning mellem parterne om målene og indsatsen på de forskellige felter, der vedrører narkotika.

ARTIKEL 71

Ulovlig indvandring

1. Medlemsstaterne og Turkmenistan vedtager at samarbejde om at modvirke og kontrollere ulovlig indvandring. Med henblik herpå:

- accepterer Turkmenistan at lade sådanne af sine statsborgere, som opholder sig ulovligt på en medlemsstats område, genindrejse på anmodning af sidstnævnte og uden yderligere formaliteter
- accepterer hver af medlemsstaterne at lade sådanne af sine statsborgere som defineret i fællesskabssammenhæng, som opholder sig ulovligt på Turkmenistans område, genindrejse på anmodning af sidstnævnte og uden yderligere formaliteter.

Medlemsstaterne og Turkmenistan forsyner desuden deres statsborgere med passende identitetspapirer til sådanne formål.

2. Turkmenistan accepterer at indgå bilaterale aftaler med de medlemsstater, der måtte anmode derom, om regulering af specifikke forpligtelser med hensyn til genindrejse, herunder en forpligtelse med hensyn til genindrejse af statsborgere fra andre lande og statsløse personer, som er ankommet på den pågældende medlemsstats område fra Turkmenistan, eller som er ankommet på

Turkmenistans område fra den pågældende medlemsstat.

3. Samarbejdsrådet undersøger, hvilken anden fælles indsats der kan gøres for at modvirke og kontrollere ulovlig indvandring.

AFSNIT IX

KULTURELT SAMARBEJDE

ARTIKEL 72

Parterne forpligter sig til at fremme, stimulere og lette det kulturelle samarbejde. Hvor det er hensigtsmæssigt, kan Fællesskabets eller en eller flere medlemsstaters kulturelle samarbejdsprogrammer danne grundlag for samarbejde, og der kan udvikles yderligere aktiviteter af fælles interesse.

AFSNIT X

FINANSIELT SAMARBEJDE

ARTIKEL 73

Med henblik på virkeliggørelse af denne aftales mål stiller Fællesskabet i overensstemmelse med artikel 74, 75 og 76 midlertidig finansiel bistand til rådighed for Turkmenistan i form af faglig bistand, der ydes som gavebistand, til fremme af den økonomiske omstilling i Turkmenistan.

ARTIKEL 74

Denne finansielle bistand ydes inden for rammerne af TACIS efter Fællesskabets rådsforordning herom.

ARTIKEL 75

Målene og områderne for Fællesskabets finansielle bistand fastlægges i et vejledende program, der afspejler de vedtagne prioriteter, og som aftales mellem Fællesskabet og Turkmenistan under hensyntagen til Turkmenistans behov, sektormæssige opsningssevne og reformfremskridt. Parterne underretter Samarbejdsrådet derom.

ARTIKEL 76

Af hensyn til den bedst mulige udnyttelse af de disponible midler sikrer parterne, at Fællesskabets faglige bistand ydes i snæver samordning med de tilsvarende bidrag fra andre kilder,

såsom medlemsstaterne, andre lande og internationale organisationer såsom Den Internationale Bank for Genopbygning og Udvikling og Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling.

AFSNIT XI

INSTITUTIONELLE, ALMINDELIGE OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL 77

Der oprettes et samarbejdsråd, som skal føre tilsyn med gennemførelsen af denne aftale. Det træder sammen på ministerplan en gang om året. Det undersøger alle større spørgsmål, der opstår inden for rammerne af denne aftale, og andre bilaterale eller internationale spørgsmål af fælles interesse for virkeliggørelsen af denne aftales mål. Samarbejdsrådet kan også fremsætte formålstjenlige henstillinger efter aftale mellem parterne.

ARTIKEL 78

1. Samarbejdsrådet består af medlemmerne af Rådet for Den Europæiske Union og medlemmer af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber på den ene side og medlemmer af Turkmenistans regering på den anden side.
2. Samarbejdsrådet fastsætter selv sin forretningsorden.
3. Formandshvervet i Samarbejdsrådet varetages på skift af en repræsentant for Fællesskabet og et medlem af Turkmenistans regering.

ARTIKEL 79

1. Samarbejdsrådet bistås i varetagelsen af sine opgaver af et samarbejdsudvalg bestående af repræsentanter for medlemmerne af Rådet for Den Europæiske Union og medlemmer af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber på den ene side og repræsentanter for Turkmenistans regering på den anden side, normalt på højt embedsmandsplan. Formandshvervet i Samarbejdsudvalget varetages på skift af Fællesskabet og Turkmenistan.

Samarbejdsrådet fastsætter i sin forretningsorden Samarbejdsudvalgets opgaver, som omfatter forberedelse af Samarbejdsrådets møder, og Samarbejdsudvalgets funktionsmåde.

2. Samarbejdsrådet kan uddelegere enhver af sine beføjelser til Samarbejdsudvalget, der varetager arbejdet mellem Samarbejdsrådets møder.

ARTIKEL 80

Samarbejdsrådet kan beslutte at nedsætte særlige udvalg eller arbejdsgrupper til at bistå det i varetagelsen af dets opgaver, og det fastlægger sådanne udvalgs eller arbejdsgruppers sammensætning og funktionsmåde.

ARTIKEL 81

Ved undersøgelse af spørgsmål, der inden for rammerne af denne aftale måtte opstå vedrørende en bestemmelse, der omhandler en artikel i aftalerne om oprettelse af WTO, tager Samarbejdsrådet i videst muligt omfang hensyn til, hvorledes WTO-medlemmerne normalt fortolker den pågældende artikel.

ARTIKEL 82

Der nedsættes et parlamentarisk samarbejdsudvalg. Det skal være forum for medlemmer af Turkmenistans parlament og Europa-Parlamentet med henblik på møder og udveksling af synspunkter, herunder anliggender vedrørende den politiske dialog på parlamentarisk niveau. Det træder sammen med mellemrum, som det selv fastsætter.

ARTIKEL 83

1. Det Parlamentariske Samarbejdsudvalg består af medlemmer af Europa-Parlamentet på den ene side og medlemmer af Turkmenistans parlament på den anden side.

2. Det Parlamentariske Samarbejdsudvalg fastsætter selv sin forretningsorden.

3. Formandshvervet i Det Parlamentariske Samarbejdsudvalg varetages på skift af henholdsvis Europa-Parlamentet og Turkmenistans parlament ifølge de bestemmelser, der fastsættes i dets forretningsorden.

ARTIKEL 84

Det Parlamentariske Samarbejdsudvalg kan anmode om relevante oplysninger vedrørende denne aftales gennemførelse fra Samarbejdsrådet, som så skal forelægge udvalget de ønskede oplysninger.

Det Parlamentariske Samarbejdsudvalg underrettes om Samarbejdsrådets henstillinger.

Det Parlamentariske Samarbejdsudvalg kan rette henstillinger til Samarbejdsrådet.

ARTIKEL 85

1. Inden for denne aftales anvendelsesområde forpligter hver af parterne sig til at sikre, at fysiske og juridiske personer fra den anden part uden forskelsbehandling i forhold til deres egne statsborgere gives adgang til parternes kompetente domstole og administrative organer, for at de kan forsvare deres individuelle rettigheder og ejendomsrettigheder, herunder intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret.

2. Inden for deres respektive beføjelser:

- fremmer parterne anvendelse af voldgift til bilæggelse af tvister, der opstår i forbindelse med handels- og samarbejdsaftaler indgået af økonomiske beslutningstagere fra Fællesskabet og Turkmenistan
- er parterne enige om, at når en tvist indbringes for voldgift, kan hver af tvistens parter, medmindre andet er fastsat i reglerne for det af parterne valgte voldgiftsforum, vælge sin egen voldgiftsmand af en hvilken som helst nationalitet, og at den foresiddende tredje voldgiftsmand eller enevoldgiftsmanden kan være en statsborger i et tredjeland
- anbefaler parterne deres økonomiske beslutningstagere, at de efter fælles overenskomst vælger, hvilken lovgivning der skal gælde for deres kontrakter
- tilskynder parterne til anvendelse af de voldgiftsregler, der er udarbejdet af De Forenede Nationers Kommission for International Handelsret (UNCITRAL), og til voldgift ved et forum i en stat, der har undertegnet konventionen om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser, udfærdiget i New York den 10. juni 1958.

ARTIKEL 86

Intet i denne aftale hindrer en part i inden for sine beføjelser og kompetence at træffe foranstaltninger, som:

- a) den finder nødvendige for at forhindre udbredelse af oplysninger, der kan skade dens væsentlige sikkerhedsinteresser
- b) vedrører produktion af eller handel med våben, ammunition og krigsmateriel eller forskning, udvikling og produktion, der er uundværlig i forsvarsøjemed, såfremt foranstaltningerne ikke ændrer konkurrencevil-

kårene for de varer, der ikke er beregnet til specifikt militære formål

- c) den anser for væsentlige for sin sikkerhed i tilfælde af alvorlige interne forstyrrelser, som påvirker opretholdelsen af lov og orden, krig eller alvorlig international spænding, som udgør en krigstrussel, eller for opfyldelsen af forpligtelser, den har påtaget sig med henblik på bevarelse af fred og international sikkerhed
- d) den finder nødvendige for at opfylde sine internationale forpligtelser vedrørende kontrol af industrivarer og -teknologi med dobbelt anvendelsesformål.

ARTIKEL 87

1. Inden for de områder, denne aftale omfatter, og med forbehold af særlige bestemmelser heri: – må de ordninger, som Turkmenistan anvender over for Fællesskabet, ikke føre til nogen form for forskelsbehandling mellem medlemsstaterne, deres statsborgere eller deres selskaber eller firmaer

– må de ordninger, som Fællesskabet anvender over for Turkmenistan, ikke føre til nogen form for forskelsbehandling mellem turkmeniske statsborgere eller selskaber eller firmaer.

2. Bestemmelserne i stk. 1 berører ikke parternes ret til at anvende de relevante bestemmelser i deres skattelovgivning på skattepligtige, som ikke befinder sig i samme situation med hensyn til bopæl.

ARTIKEL 88

1. Enhver af parterne kan indbringe en hvilken som helst tvist vedrørende anvendelsen eller fortolkningen af denne aftale for Samarbejdsrådet.

2. Samarbejdsrådet kan bilægge tvisten ved en henstilling.

3. Er det ikke muligt at bilægge tvisten efter stk. 2, kan en af parterne meddele den anden, at den har udpeget en forligsmand; den anden part skal så inden to måneder udpege endnu en forligsmand. Ved anvendelsen af denne procedure betragtes Fællesskabet og medlemsstaterne som en enkelt part i tvisten.

Samarbejdsrådet udpeger en tredje forligsmand.

Forligsmændenes henstillinger vedtages ved flertalsafgørelse. Sådanne henstillinger er ikke bindende for parterne.

ARTIKEL 89

Parterne er enige om på anmodning af en af dem straks gennem passende kanaler at konsultere hinanden med henblik på drøftelse af ethvert spørgsmål vedrørende fortolkningen eller gennemførelsen af denne aftale og andre relevante aspekter af forbindelserne mellem dem.

Denne artikels bestemmelser berører på ingen måde artikel 12, 88 og 94.

ARTIKEL 90

Turkmenistan kan ikke i medfør af aftalen indrømmes en gunstigere behandling end den, medlemsstaterne indrømmer hinanden.

ARTIKEL 91

I denne aftale forstås ved »parter« på den ene side Turkmenistan og på den anden side Fællesskabet eller medlemsstaterne eller Fællesskabet og medlemsstaterne i overensstemmelse med deres respektive beføjelser.

ARTIKEL 92

For så vidt som spørgsmål, der er omhandlet i denne aftale, også er omhandlet i traktaten om det europæiske energicharter og protokollerne dertil, finder denne traktat og disse protokoller fra deres ikrafttræden anvendelse på de pågældende spørgsmål, dog kun i det deri fastsatte omfang.

ARTIKEL 93

Denne aftale indgås indledningsvis for en ti-årig periode, hvorefter den automatisk fornyes år for år, såfremt ingen af parterne giver den anden part skriftlig meddelelse om opsigelse seks måneder før aftalens udløb.

ARTIKEL 94

1. Parterne træffer de fornødne almindelige eller særlige foranstaltninger til opfyldelse af deres forpligtelser i henhold til aftalen. De drager omsorg for, at aftalens mål virkeliggøres.

2. Såfremt en part finder, at den anden part har misligholdt en forpligtelse i henhold til aftalen, kan den træffe passende foranstaltninger. Forinden meddeler den, bortset fra i særligt hastende tilfælde, Samarbejdsrådet alle nødvendige oplysninger til en grundig undersøgelse af situationen i det øjemed at nå frem til en for parterne acceptabel løsning.

Ved valget af sådanne foranstaltninger skal de, der medfører færrest forstyrrelser i aftalen, foretrækkes. Samarbejdsrådet underrettes straks om foranstaltningerne, hvis den anden part anmoder derom.

ARTIKEL 95

Bilag I, II, III, IV og V samt protokollen udgør en integrerende del af denne aftale.

ARTIKEL 96

Indtil enkeltpersoner og virksomheder har opnået tilsvarende rettigheder i medfør af denne aftale, berører aftalen ikke de rettigheder, de er sikret i kraft af bestående aftaler, der er bindende for på den ene side en eller flere medlemsstater og på den anden side Turkmenistan, undtagen på områder, der henhører under Fællesskabets kompetence, hvilket ikke berører medlemsstaternes forpligtelser efter denne aftale på områder, der henhører under deres kompetence.

ARTIKEL 97

Denne aftale gælder på den ene side for de områder, hvor traktaterne om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab og Det Europæiske Atomenergifællesskab finder anvendelse, og på de i disse traktater fastsatte betingelser, og på den anden side for Turkmenistans område.

ARTIKEL 98

Generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union er depositar for denne aftale.

ARTIKEL 99

Det originale eksemplar af aftalen, som har samme gyldighed på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk, tysk og turkmenisk, deponeres hos generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union.

ARTIKEL 100

Parterne godkender denne aftale efter deres egne procedurer.

Denne aftale træder i kraft på den første dag i den anden måned efter den dato, på hvilken parterne underretter generalsekretæren for Rådet for Den Europæiske Union om, at de i stk. 1 nævnte procedurer er afsluttet.

Denne aftale afløser ved sin ikrafttræden, for så vidt angår forbindelserne mellem Turkmenistan og Fællesskabet, aftalen mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab, Det Europæiske Atomenergifællesskab og Unionen af Socialistiske Sovjetrepublikker om handel og om handelsmæssigt og økonomisk samarbejde, undertegnet i Bruxelles den 18. december 1989.

ARTIKEL 101

Parterne er enige om, at i afventning af afslutningen af de for denne aftales ikrafttræden nødvendige procedurer, sættes bestemmelserne i nogle af denne aftales dele i kraft i ved en interimsaftale mellem Fællesskabet og Turkmenistan, og at der ved udtrykket »datoen for aftalens ikrafttræden« forstår datoen for interimsaftalens ikrafttræden.

LISTE OVER VEDFØJEDE DOKUMENTER

- Bilag I Vejledende liste over de fordele, som Turkmenistan indrømmer de uafhængige stater i medfør af artikel 7, stk. 3.
- Bilag II Fællesskabets forbehold i henhold til artikel 21, stk. 2.
- Bilag III Turkmenistans forbehold i henhold til artikel 21, stk. 4.
- Bilag IV Finansielle tjenesteydelser, jf. artikel 24, stk. 3.
- Bilag V Konventioner om intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret omhandlet i artikel 40.
- Protokol om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål.
-

Vejledende liste over de fordele, som Turkmenistan indrømmer de uafhængige stater i medfør af artikel 7, stk. 3

1. Import/eksportbeskatning
Der anvendes ingen importafgifter.
Tjenesteydelser som f.eks. fortoldning, kommissioner og andre afgifter, der opkræves af statstoldvæsenet, statsvarebørsen og statstoldinspektoret, betales ikke i forbindelse med følgende varer:
    - import af korn, spædbørnsrod, fødevarer, som sælges til befolkningen til statskontrollerede priser
    - varer, der indføres på kontraktbasis og finansieres via det turkmenske statsbudget.
  2. Transport- og transitbetingelser
Hvad angår de SNG-lande, der er part i den multilaterale aftale »om principperne og betingelserne på området transport« og/eller om grundlaget for bilaterale transport- og transportarrangementer, anvendes der ingen afgifter eller gebyrer på et gensidigt grundlag for transport og fortoldning af varer (herunder transitvarer) og køretøjers transit.
Køretøjer fra SNG-lande er fritaget for told ved transit gennem Turkmenistans område.
-

Bilag II**Fællesskabets forbehold i henhold til artikel 21, stk. 2****Minedrift**

I nogle medlemsstater vil ikke EF-kontrollerede virksomheder skulle have en koncession for så vidt angår minedrifts- og råstofrettigheder.

Fiskeri

Medmindre andet er bestemt, er adgang til og udnyttelse af de biologiske ressourcer og fiskebankerne i farvande, der henhører under Fællesskabets medlemsstaters suverænitæt eller jurisdiktion, forbeholdt fiskerfartøjer, der fører en EF-medlemsstats flag, og som er registreret på Fællesskabets område.

Køb af fast ejendom

I nogle medlemsstater gælder der restriktioner for ikke fællesskabsvirksomheders køb af fast ejendom.

Audiovisuelle tjenesteydelser, herunder radio

National behandling hvad angår produktion og distribution, herunder radiospredning og andre former for transmission til offentligheden, kan være forbeholdt audiovisuelle værker, der opfylder visse oprindelseskriterier.

**Telekommunikationstjenester, herunder mobil- og satellittjenester
Forbeholdte tjenesteydelser.**

I nogle medlemsstater er markedsadgangen med hensyn til komplementære tjenester og infrastrukturer underlagt restriktioner.

Liberale erhvervs tjenesteydelser

Ydelser forbeholdt fysiske personer, der er statsborgere i medlemsstaterne. Sådanne personer kan under visse omstændigheder oprette selskaber.

Landbrug

I nogle medlemsstater anvendes der ikke national behandling for ikke EF-kontrollerede virksomheder, der ønsker at drive landbrug. Ikke EF-kontrollerede virksomheders erhvervelse af vinmarker kan kun ske efter anmeldelse eller, om fornødent, tilladelse.

Nyhedstjenester

I nogle medlemsstater er der begrænsninger for udenlandsk deltagelse i forlagsvirksomheder og radio- og tv-selskaber.

Turkmenistans forbehold i henhold til artikel 21, stk. 4

1. I henhold til gældende turkmenisk lovgivning skal virksomheder eller fysiske personer, som ønsker at investere i erhvervsvirksomhed i Turkmenistan have bevilling. Betingelserne for udstedelse af sådanne bevillinger må ikke føre til forskelsbehandling mellem turkmeniske og udenlandske virksomheder.

Denne bevillingsprocedure må ikke anvendes til at nullificere de fordele, der indrømmes EF-virksomheder i henhold til artikel 21, stk. 4, i denne aftale, eller til at omgå nogen anden bestemmelse i denne aftale. Den må især ikke anvendes til at forhindre etablering af EF-virksomheder på noget område inden for erhvervsvirksomhed, undtaget som omhandlet i stk. 2 nedenfor. Bevillinger må ikke inddrages uden behørig begrundelse, og en sådan inddragelse skal kunne appelleres og eventuelt indbringes til tvistbilæggelse.

2. Der gælder i øjeblikket følgende forbehold:
Køb af fast ejendom

Udlændinge og udenlandske virksomheder kan ikke købe jord. De kan dog leje jord på langtidsbasis.

Landbrug

Der er begrænsninger for udlændinge hvad angår opdræt af heste og »sardzhin«-får.

Historiske steder og monumenter

3. Anvendelsen af forbeholdene i stk. 2 må i intet tilfælde resultere i en behandling, der er mindre gunstig end den, der indrømmes virksomheder fra noget andet tredjeland. En eventuel lempelse af disse restriktioner vil kunne indrømmes EF-virksomheder på basis af national behandling eller mestbegunstigelsesbehandling, afhængigt af hvilken er den bedste.

Den fremtidige udvikling i investeringslovgivningen i Turkmenistan skal ske i overensstemmelse med aftalens bestemmelser og ånd, særlig de almindelige principper, betingelserne for virksomheders etablering og drift og bestemmelserne om lovgivnings-samarbejde (afsnit I, IV og V) og brevvekslingen mellem Fællesskabet og Turkmenistan om virksomheders etablering.

Finansielle tjenesteydelser, jf. artikel 24, stk. 3

En finansiel tjenesteydelse er enhver tjenesteydelse af finansiel art, der tilbydes af en finansiel servicevirksomhed. Finansielle tjenesteydelser omfatter følgende aktiviteter:

A. Alle former for forsikringsydelser og dermed beslægtede tjenesteydelser:

1. Direkte forsikring (inklusive coassurance):
  - i) livsforsikring
  - ii) andre former for forsikring.
2. Genforsikring og retrocession.
3. Forsikringsmægling.
4. Tjenesteydelser i tilknytning til forsikring, såsom rådgivning, aktuarbistand, risikovurdering og skaderegulering.

B. Bankmæssige og andre finansielle tjenesteydelser (eksklusive forsikring):

1. Modtagelse af indskud og andre midler på anfordring fra offentligheden.
2. Alle former for udlån, herunder forbrugerkredit, hypotekkredit, factoring og finansiering af kommercielle transaktioner.
3. Finansiell leasing.
4. Alle tjenesteydelser i tilknytning til betalings- og pengeoverførsel, herunder kredittkort, rejsechecks og bankanvisninger.
5. Garantier og engagementer.
6. Handel for egen regning eller for kunders regning, enten på fondsbørsen, uden for fondsbørsen eller på anden måde, med følgende papirer:
  - a) pengemarkedspapirer (herunder checks, vekslers, indlånsbeviser osv.)
  - b) udenlandsk valuta
  - c) afledte produkter, herunder, men ikke begrænset til, terminsforretninger og optioner
  - d) kurs- og rentearbitragepapirer, herunder produkter såsom swaps, aftaler om terminskurser osv.
  - e) omsættelige værdipapirer

f) andre negotiable dokumenter og finansielle aktiver, herunder umøntede ædelmetaller.

7. Deltagelse i emissioner af enhver art af værdipapirer, herunder emissionsgarantier og placering som agent (enten offentligt eller privat) og servicevirksomhed i tilknytning til sådanne emissioner.
8. Låneformidling på pengemarkedet.
9. Investeringspleje, såsom likviditets- og porteføljeforvaltning, alle former for kollektiv investeringspleje, administration af pensionsfonde, forvaring og forvaltning af betroede midler.
10. Afregning og clearing i forbindelse med finansielle aktiver, herunder værdipapirer, afledte produkter og andre negotiable dokumenter.
11. Rådgivning og formidling samt andre medfølgende tjenesteydelser i forbindelse med de under punkt 1-10 nævnte aktiviteter, herunder kreditvurdering og -analyse, undersøgelser og rådgivning i tilknytning til investeringer og porteføljer, rådgivning om erhvervelser og om omstrukturering af virksomheder samt virksomhedsanalyse.
12. Andre finansielle servicevirksomheders tilvejebringelse og overførsel af finansielle oplysninger samt programmel til finansiel databehandling og dermed beslægtet programmel.

Følgende aktiviteter er ikke omfattet af definitionen af finansielle tjenesteydelser:

- a) Aktiviteter udført af centralbanker eller enhver anden offentlig institution med et penge- eller valutakurspolitiske sigte.
- b) Aktiviteter udført af centralbanker, statslige organer eller offentlige institutioner på regeringens vegne eller med dennes garanti, undtagen hvor disse aktiviteter kan udføres af finansielle servicevirksomheder i konkurrence med sådanne offentlige organer.
- c) Aktiviteter, der indgår i lovfæstede sociale sikringsordninger eller offentlige pensions-

ordninger, undtagen hvor disse aktiviteter kan udføres af finansielle servicevirksomhe-

der i konkurrence med offentlige organer eller private institutioner.

Bilag V

Konventioner om intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret omhandlet i artikel 40

1. Artikel 40, stk. 2, vedrører følgende multilaterale konventioner:
  - Bernerkonventionen til værn for litterære og kunstneriske værker (Paris-akten 1971)
  - Den internationale konvention om beskyttelse af udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer samt radio- og fjernsynsforetagender (Rom 1961)
  - Madrid-aftalen om international registrering af varemærker (Stockholm-akten 1967, ændret i 1979)
  - Protokollen til Madrid-arrangementet om international registrering af varemærker (Madrid 1989)
  - Nice-arrangementet vedrørende international klassificering af varer og tjenesteydelser til brug ved registrering af varemærker (Genève 1977, ændret 1979)
  - Budapest-traktaten om international anerkendelse af deponering af mikroorganismer med henblik på patentprocedurer (1977, ændret 1980)
  - Den internationale konvention om beskyttelse af plantenyheder (UPOV)(Genève-akten 1991).
2. Samarbejdsrådet kan henstille, at artikel 40, stk. 2, finder anvendelse på andre multilaterale konventioner. Skulle der opstå problemer vedrørende intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret, som påvirker handelsvilkårene, indledes der på en af parternes anmodning hastekonsultationer med henblik på at nå frem til gensidigt tilfredsstillende løsninger.
3. Parterne bekræfter den betydning, de tillægger forpligtelserne i henhold til følgende multilaterale konventioner:
  - Pariserkonventionen om beskyttelse af industriel ejendomsret (Stockholm-akten 1967, ændret 1979)
  - Patentsamarbejdstraktaten (Washington 1970, ændret 1979 og 1984).
4. Fra denne aftales ikrafttræden indrømmer Turkmenistan, for så vidt angår anerkendelse og beskyttelse af intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret, fællesskabsvirksomheder og -statsborgere en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, den indrømmer noget tredjeland i henhold til bilaterale aftaler.
5. Bestemmelserne i stk. 4 finder ikke anvendelse på fordele, som Turkmenistan indrømmer tredjelands på et reelt gensidigt grundlag, og heller ikke fordele, som Turkmenistan indrømmer andre lande fra det tidligere Sovjetunionen.

**PROTOKOL
OM GENSIDIG ADMINISTRATIV BISTAND
I TOLDSPØRGSMÅL**

ARTIKEL 1

Definitioner

I denne protokol forstås ved:

- a) »toldlovgivning«: love og administrative bestemmelser gældende på parternes område for indførsel, udførsel og forsendelse af varer og henførsel heraf under en hvilken som helst toldprocedure, herunder forbuds-, begrænsnings- og kontrolforanstaltninger vedtaget af parterne;
- b) »bistandssøgende myndighed«: en kompetent administrativ myndighed, som er udpeget af en part til dette formål, og som fremsætter anmodningen om bistand i toldspørgsmål;
- c) »bistandssøgte myndighed«: en kompetent administrativ myndighed, som er udpeget af en part til dette formål, og som modtager anmodningen om bistand i toldspørgsmål;
- d) »personoplysninger«: alle oplysninger vedrørende en identificeret eller identificerbar enkeltperson.
- e) »overtrædelse af toldlovgivningen«: enhver overtrædelse eller ethvert forsøg på overtrædelse af toldlovgivningen.

ARTIKEL 2

Anvendelsesområde

1. Inden for rammerne af deres kompetence yder parterne på den måde og på de betingelser, der er fastsat i denne protokol, hinanden bistand med henblik på at sikre, at toldlovgivningen anvendes korrekt, særlig ved at forebygge, påvise og undersøge overtrædelser af denne lovgivning.

2. Bistand i toldspørgsmål i henhold til denne protokol ydes af enhver administrativ myndighed hos parterne i denne protokol, som er kompetent med hensyn til anvendelsen af denne protokol. Dette berører ikke reglerne for gensidig bistand i strafferetlige anliggender. Det omfatter heller ikke oplysninger, der er indhentet ved anvendelse af beføjelser, som udøves på retsmyndighedernes anmodning, medmindre de pågældende myndigheder er indforstået hermed.

ARTIKEL 3

Bistand efter anmodning

1. På anmodning af den bistandssøgende myndighed meddeler den bistandssøgte myndighed denne alle sådanne oplysninger, som gør det muligt for den bistandssøgende myndighed at sikre,

at toldlovgivningen overholdes, herunder fastslåede eller planlagte transaktioner, som udgør eller vil kunne udgøre en overtrædelse af denne lovgivning.

2. På anmodning af den bistandssøgende myndighed oplyser den bistandssøgte myndighed, hvorvidt varer, der udføres fra en af parterne i denne protokols område, er blevet behørigt indført på den anden parts område, om fornødent med angivelse af, hvilken toldprocedure varer er henført under.

3. På anmodning af den bistandssøgende myndighed træffer den bistandssøgte myndighed de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at der udøves særlig overvågning af:

- a) fysiske eller juridiske personer, om hvem der er rimelig grund til at antage, at de overtræder eller har overtrådt toldlovgivningen
- b) steder, hvor varer opbevares på en sådan måde, at der er grund til at antage, at de er bestemt til at anvendes ved aktiviteter, der er i strid med toldlovgivningen
- c) varebevægelser, om hvilke det er oplyst, at de muligvis kan give anledning til en væsentlig overtrædelse af toldlovgivningen
- d) transportmidler, om hvilke der er rimelig grund til at antage, at de er blevet benyttet, benyttes eller kan benyttes i forbindelse med overtrædelse af toldlovgivningen.

ARTIKEL 4

Uanmodet bistand

Parterne yder, så vidt deres love, regler, forskrifter og andre retsinstrumenter tillader det, hinanden bistand uden forudgående anmodning, hvis de skønner det nødvendigt for den korrekte anvendelse af toldlovgivningen, særlig når de kommer i besiddelse af oplysninger vedrørende:

- transaktioner, som har krænket, krænker eller kan krænke denne lovgivning, og som kan være af interesse for en anden part
- nye midler eller metoder, der er anvendt til at gennemføre sådanne transaktioner
- varer, som vides at være genstand for en væsentlig overtrædelse af toldlovgivningen
- fysiske eller juridiske personer, om hvem der er rimelig grund til at antage, at de overtræder eller har overtrådt toldlovgivningen
- transportmidler, om hvilke der er rimelig grund til at antage, at de er blevet benyttet, benyttes eller kan benyttes i forbindelse med overtrædelse af toldlovgivningen.

ARTIKEL 5

Fremsendelse/meddelelse

På anmodning af den bistandssøgende myndighed træffer den bistandssøgte myndighed i overensstemmelse med sin lovgivning alle nødvendige forholdsregler til

- at fremsende alle dokumenter
- at meddele alle beslutninger

som er omfattet af denne protokols anvendelsesområde, til en adressat bosat eller etableret på dens område. I sådanne tilfælde finder artikel 6, stk. 3, anvendelse for så vidt angår anmodningen.

ARTIKEL 6

Bistandsanmodningernes form og indhold

1. Anmodninger i henhold til denne protokol fremsættes skriftligt. Den nødvendige dokumentation til efterkommelse af sådanne anmodninger skal vedlægges anmodningen. Om fornødent kan mundtlige anmodninger, når hastende omstændigheder kræver det, accepteres, men de skal straks bekræftes skriftligt.

2. Anmodningerne i henhold til stk. 1 skal omfatte følgende oplysninger:

- a) navn på den bistandssøgende myndighed
- b) den ønskede foranstaltning
- c) genstand og begrundelse for anmodningen
- d) love, regler og andre implicerede retsinstrumenter
- e) en så nøjagtig og udtømmende angivelse som muligt af de fysiske eller juridiske personer, der er genstand for undersøgelserne
- f) et sammendrag af sagsomstændighederne, undtagen i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 5.

3. Anmodningerne fremsættes på et af den bistandssøgte myndigheds officielle sprog eller på et for denne myndighed acceptabelt sprog.

4. Hvis anmodningen ikke opfylder de formelle krav, kan den begæres korrigeret eller suppleret; dette berører dog ikke eventuelle forsigtighedsforanstaltninger.

ARTIKEL 7

Efterkommelse af anmodninger

1. Med henblik på at imødekomme bistandsanmodningen leverer den bistandssøgte myndighed inden for rammerne af sine beføjelser og sine disponible ressourcer, som om den handlede for egen regning eller på anmodning af andre myndigheder i samme part i denne protokol, de

oplysninger, den allerede er i besiddelse af, og foretager passende undersøgelser eller lader sådanne foretage. Denne bestemmelse gælder også den administrative tjenestegren, til hvilken den bistandssøgte myndighed henviser anmodningen, når den selv er forhindret i selv at handle,

2. Anmodninger om bistand efterkommes i overensstemmelse med gældende love, regler og andre retsinstrumenter hos den part i protokollen, som anmodningen rettes til.

3. Behørigt bemyndigede tjenestemænd fra en part i denne protokol kan efter aftale med den anden part i protokollen og på de af denne fastsatte betingelser i kontorerne hos den bistandssøgte myndighed eller anden myndighed, som den bistandssøgte myndighed har ansvaret for, indhente sådanne oplysninger vedrørende overtrædelsen af toldlovgivningen, som den bistandssøgende myndighed har brug for med henblik på anvendelsen af denne protokol.

4. Efter aftale med den anden part i protokollen og på de af denne fastsatte betingelser kan tjenestemænd fra en part i protokollen være til stede ved undersøgelser, der foretages på førstnævntes område.

ARTIKEL 8

Form for meddelelse af oplysninger

1. Den bistandssøgte myndighed meddeler den bistandssøgende myndighed undersøgelsesresultater i form af dokumenter, bekræftede kopier af dokumenter, rapporter og lignende.

2. De i stk. 1 omhandlede dokumenter kan erstattes af edb-oplysninger i en hvilken som helst form til samme formål.

3. Der må kun anmodes om originaleksemplarer af sagsakter og dokumenter i tilfælde, hvor bekræftede kopier ikke er tilstrækkelige. Udlånte originaler skal returneres snarest muligt.

ARTIKEL 9

Undtagelser fra pligten til at yde bistand

1. Parterne i protokollen kan afslå at yde den i denne protokol fastsatte bistand, når en sådan bistand

- a) vil stride mod Turkmenistan eller en af medlemsstaternes suverænitet, hvor en sådan er blevet anmodet om bistand i henhold til denne protokol, eller
- b) vil stride mod den offentlige orden, sikkerheden eller andre væsentlige interesser, særlig som omhandlet i artikel 10, stk. 2, eller

- c) berører andre valuta- eller beskatningsregler end toldforskrifterne eller
- d) krænker forretnings- og embedshemmeligheden.

2. Når den bistandssøgende myndighed anmoder om bistand, som den ikke selv ville være i stand til at yde, hvis den blev anmodet derom, skal den gøre opmærksom herpå i sin anmodning. Det overlades derefter til den bistandssøgte myndighed at afgøre, hvorledes den vil reagere på en sådan anmodning.

3. Hvis bistand tilbageholdes eller afslås, meddeles beslutningen herom og grundene hertil straks den bistandssøgende myndighed.

ARTIKEL 10

Udveksling af oplysninger og tavshedspligt

1. De oplysninger, der under den ene eller den anden form meddeles i medfør af denne protokol, er fortrolige eller bestemt til tjenestebud, afhængigt af de gældende regler i hver af parterne i denne protokol. De er omfattet af den tjenstlige tavshedspligt og beskyttes af den nationale lovgivning i den part i denne protokol, som modtager dem, og de tilsvarende bestemmelser, der gælder for Fællesskabets institutioner.

2. Personoplysninger må kun sendes, hvis begge parter i denne protokol forpligter sig til at beskytte sådanne oplysninger på mindst samme måde som den, der gælder i det særlige tilfælde hos den part i denne protokol, der leverer oplysningerne.

3. De modtagne oplysninger må kun anvendes til de i denne protokol fastsatte formål. Ønsker en af parterne i denne protokol at anvende oplysningerne til andre formål, anmoder den på forhånd om skriftligt samtykke hertil fra den myndighed, der har leveret oplysningerne. Det sker desuden med de begrænsninger, som denne myndighed fastsætter.

4. Stk. 3 er ikke til hinder for anvendelse af oplysninger i retssager eller administrative procedurer, som efterfølgende indledes på grund af manglende overholdelse af toldlovgivningen. Den kompetente myndighed, som har leveret oplysningerne, underrettes om sådanne tilfælde.

5. Parterne kan i deres retsbøger, rapporter og vidneerklæringer og i retssager indbragt for domstolene som bevis anvende oplysninger, der er indhentet, og dokumenter, der er fremlagt i overensstemmelse med bestemmelserne i denne protokol.

ARTIKEL 11

Ekspertter og vidner

En tjenestemand hos en bistandsansøgt myndighed kan bemyndiges til inden for de i bemyndigelsen fastsatte grænser at optræde som ekspert eller vidne i retssager eller administrative procedurer vedrørende spørgsmål, der er omfattet af denne protokol, i en anden part i denne protokols jurisdiktion og at fremlægge de genstande, dokumenter eller bekræftede kopier deraf, som måtte være nødvendige for retssagen eller den administrative procedure. I anmodningen om fremmøde skal det specifikt angives, om hvilket spørgsmål og i hvilken egenskab tjenestemanden vil blive afhørt.

ARTIKEL 12

Bistandsudgifter

Parterne i denne protokol afstår fra alle krav mod hinanden om refusion af udgifter som følge af anvendelsen af denne protokol, undtagen i givet fald udgifter til eksperter og vidner og til tolke og oversættere, som ikke henhører under offentlige myndigheder.

ARTIKEL 13

Gennemførelse

1. Forvaltningen af denne protokol varetages af den centrale toldadministration i Turkmenistan den ene side og de kompetente tjenestegrene i Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber og i givet fald toldmyndighederne i medlemsstaterne på den anden side. De træffer afgørelser om alle praktiske foranstaltninger og arrangementer, der er nødvendige for protokollens anvendelse, og tager hensyn til reglerne vedrørende databeskyttelse. De kan tillige rette henstillinger til de kompetente organer om ændringer af denne protokol, som de skønner nødvendige.

2. Parterne i denne protokol konsulterer hinanden og holder derefter hinanden underrettet om de detaljerede gennemførelsesregler, som vedtages i overensstemmelse med denne artikels bestemmelser.

ARTIKEL 14

Andre aftaler

1. Under hensyntagen til Det Europæiske Fællesskabs og medlemsstaternes respektive kompetence gælder det, at protokollen:

- ikke må påvirke nogen af parternes forpligtelser i henhold til andre internationale aftaler eller konventioner
- anses for at supplere aftaler om gensidig bistand, som er eller måtte blive indgået mellem de enkelte medlemsstater og Turkmenistan, og
- ikke må berøre bestemmelserne for meddelelse mellem Kommissionens kompetente tjenestegrene og medlemsstaternes toldmyndigheder af oplysninger, der er indhentet i medfør af denne aftale, og som kunne være af interesse for Fællesskabet.

2. Uanset bestemmelserne i stk. 1 har bestemmelserne i denne aftale forrang frem for bestemmelserne i bilaterale aftaler, som er eller måtte blive indgået mellem de enkelte medlemsstater og Turkmenistan, for så vidt bestemmelserne i sidstnævnte er uforenelige med bestemmelserne i denne protokol.

3. Med hensyn til spørgsmål vedrørende denne protokols anvendelighed konsulterer parterne hinanden for at løse spørgsmålet inden for rammerne af det samarbejdsudvalg, der er nedsat ved aftalens artikel 79.

SLUTAKT

De befuldmægtigede for:

KONGERIGET BELGIEN,
KONGERIGET DANMARK,
FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND,
DEN HELLENSKE REPUBLIK,
KONGERIGET SPANIEN,
DEN FRANSKE REPUBLIK,
IRLAND,
DEN ITALIENSKE REPUBLIK,
STORHERTUGDØMMET LUXEMBOURG,
KONGERIGET NEDERLANDENE,
REPUBLIKKEN ØSTRIG,
DEN PORTUGISISKE REPUBLIK,
REPUBLIKKEN FINLAND,
KONGERIGET SVERIGE,
DET FORENEDE KONGERIGE STORBRI-
TANNIEN OG NORDIRLAND,

som er kontraherende parter i traktaten om oprettelse af DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB, traktaten om oprettelse af DET EUROPÆISKE KUL- OG STÅLFÆLLESSKAB og traktaten om oprettelse af DET EUROPÆISKE ATOMENERGIFÆLLESSKAB,

i det følgende benævnt »medlemsstater«, og for

DET EUROPÆISKE FÆLLESSKAB, DET EUROPÆISKE KUL- OG STÅLFÆLLESSKAB og DET EUROPÆISKE ATOMENERGIFÆLLESSKAB, i det følgende benævnt »Fællesskabet«,

på den ene side, og

de befuldmægtigede for TURKMENISTAN,

på den anden side,

forsamlet i Bruxelles, den 25.05.1998 med henblik på undertegnelsen af partnerskabs- og samarbejdsaftalen om oprettelse af et partnerskab mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Turkmenistan på den anden side, i det følgende benævnt »aftalen«, har vedtaget følgende tekster:

Aftalen, herunder dens bilag og følgende protokol:

Protokol om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål.

De befuldmægtigede for medlemsstaterne og for Fællesskabet og de befuldmægtigede for Turkmenistan har vedtaget følgende fælles erklæringer, der er knyttet til denne slutakt:

Fælles erklæring vedrørende personoplysninger

Fælles erklæring vedrørende aftalens artikel 5

Fælles erklæring vedrørende artikel 13

Fælles erklæring vedrørende begrebet »kontrollere« i artikel 23, litra b), og artikel 34

Fælles erklæring vedrørende aftalens artikel 33

Fælles erklæring vedrørende aftalens artikel 40

Fælles erklæring vedrørende aftalens artikel 94

De befuldmægtigede for medlemsstaterne og for Fællesskabet og de befuldmægtigede for Turkmenistan har tillige taget følgende brevveksling, der er knyttet til denne slutakt, til efterretning:

Brevveksling mellem Fællesskabet og Turkmenistan vedrørende etablering af virksomheder.

De befuldmægtigede for medlemsstaterne og Fællesskabet og de befuldmægtigede for Turkmenistan har endelig taget følgende erklæring fra den franske regering, der er knyttet til denne slutakt, til efterretning:

Erklæring fra den franske regering

FÆLLES ERKLÆRING VEDRØRENDE PERSONOPLYSNINGER

Ved anvendelsen af aftalen er parterne bevidste om behovet for en passende beskyttelse af

enkelt personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og fri bevægelighed for sådanne oplysninger.

FÆLLES ERKLÆRING OM ARTIKEL 5

Skulle parterne vedtage, at bestemte omstændigheder kræver møder på højeste plan, kan der tilrettelægges sådanne møder på et ad hoc-grundlag.

FÆLLES ERKLÆRING VEDRØRENDE ARTIKEL 13

Indtil Turkmenistan tiltræder WTO, afholder parterne konsultationer i Samarbejdsudvalget om Turkmenistans importtoldpolitik, herunder ændringer i toldbeskyttelse. Der skal særlig fremsættes tilbud om sådanne konsultationer forud for forhøjelsen af toldbeskyttelsen.

FÆLLES ERKLÆRING VEDRØRENDE BEGREBET »KONTROLLERER«

I ARTIKEL 23, litra b), OG ARTIKEL 34

1. Parterne bekræfter, at de er indforstået med, at spørgsmålet om kontrol må afhænge af de faktiske forhold i det enkelte tilfælde.
2. En virksomhed vil f.eks. blive betragtet som værende »kontrolleret« af en anden virksomhed og dermed som et datterselskab af denne anden virksomhed, hvis:
  - den anden virksomhed direkte eller indirekte besidder flertallet af stemmerettighederne
  - eller
  - den anden virksomhed har ret til at udnevne eller afsætte et flertal af medlemmerne i det administrative organ, ledelsesorganet eller det tilsynsførende organ og samtidig er aktionær eller anpartshaver i datterselskabet.
3. Parterne er af den opfattelse, at kriterierne i stk. 2 ikke er udtømmende.

FÆLLES ERKLÆRING VEDRØRENDE AFTALENS ARTIKEL 33

Krav om visum for fysiske personer fra nogle parter og ikke for fysiske personer fra andre parter må ikke i sig selv betragtes som et forhold, der medfører hel eller delvis berøvelse af de fordele, der følger af en given forpligtelse.

FÆLLES ERKLÆRING VEDRØRENDE AFTALENS ARTIKEL 40

Parterne er enige om, at for så vidt angår aftalen, omfatter intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret især ophavsret, herunder ophavsret til edb-programmer, og beslægtede rettigheder, rettigheder vedrørende patenter, industrielle mønstre, geografiske betegnelser, herunder oprindelsesbetegnelser, varemærker og servicemærker, integrerede kredsløbs topografi samt beskyttelse mod illoyal konkurrence som omhandlet i artikel 10a i Pariserkonventionen til beskyttelse af industriel ejendomsret og beskyttelse af fortrolig information om knowhow.

FÆLLES ERKLÆRING VEDRØRENDE AFTALENS ARTIKEL 94

1. Parterne er enige om, at med henblik på en korrekt fortolkning og anvendelsen i praksis skal der ved udtrykket »særligt hastende tilfælde« i denne aftales artikel 94 forstås tilfælde, hvor en af parterne har gjort sig skyldig i et væsentligt brud på aftalen. Et væsentligt brud på aftalen består i
  - a) tilbagevisning af denne aftale uden hjemmel i de almindelige folkeretlige regler eller
  - b) krænkelse af de væsentlige elementer i denne aftale omhandlet i artikel 2.
2. Parterne er enige om, at »passende foranstaltninger« som omhandlet i artikel 94 er foranstaltninger truffet i overensstemmelse med folkeretten. Hvis en af parterne træffer en foranstaltning i et særligt hastende tilfælde som omhandlet i artikel 94, kan den anden part påberåbe sig tvistbilæggelsesproceduren.

**BREVVEKSLING
MELLEM FÆLLESSKABET
OG TURKMENISTAN
VEDRØRENDE ETABLERING AF VIRKSOMHEDER**

A. Brev fra Turkmenistans regering

Hr. ,

Jeg henviser til partnerskabs- og samarbejdsaftalen paraferet den 29. april 1996.

Som jeg påpegede under forhandlingerne, indrømmer Turkmenistan i visse henseender EF-virksomheder en privilegeret behandling, for så vidt angår deres etablering og drift i Turkmenistan. Jeg forklarede, at dette afspejler Turkmenistans politik med henblik på ved alle midler at fremme fællesskabsvirksomheders etablering i Turkmenistan.

I den forbindelse er jeg indforstået med, at Turkmenistan i tiden mellem paraferingen af denne aftale og ikrafttrædelsen af de relevante artikler om etablering af virksomheder ikke træffer foranstaltninger eller vedtager regler, der medfører en ny eller øget forskelsbehandling af fællesskabsvirksomheder i forhold til turkmenske virksomheder eller virksomheder fra noget tredjeland sammenholdt med situationen på tidspunktet for paraferingen af denne aftale.

Jeg ville være Dem taknemmelig, såfremt De vil anerkende modtagelsen af dette brev.

Modtag, hr. , forsikringen om min mest udmærkede højagtelse.

For Turkmenistans regering

B. Brev fra Det Europæiske Fællesskab

Hr. ,

Tak for Deres brev af dags dato med følgende ordlyd:

»Jeg henviser til partnerskabs- og samarbejdsaftalen paraferet den 29. april 1996.

Som jeg påpegede under forhandlingerne, indrømmer Turkmenistan i visse henseender EF-virksomheder en privilegeret behandling, for så vidt angår deres etablering og drift i Turkmenistan. Jeg forklarede, at dette afspejler Turkmenistans politik med henblik på ved alle midler at fremme fællesvirksomheders etablering i Turkmenistan.

I den forbindelse er jeg indforstået med, at Turkmenistan i tiden mellem paraferingen af denne aftale og ikrafttrædelsen af de relevante artikler om etablering af virksomheder ikke træffer foranstaltninger eller vedtager regler, der medfører en ny eller øget forskelsbehandling af fællesskabsvirksomheder i forhold til turkmenske virksomheder eller virksomheder fra noget tredjeland sammenholdt med situationen på tidspunktet for paraferingen af denne aftale.

Jeg ville være Dem taknemmelig, såfremt De vil anerkende modtagelsen af dette brev.«

Jeg anerkender hermed modtagelsen af dette brev.

Modtag, hr. , forsikringen om min mest udmærkede højagtelse.

På vegne af

Det Europæiske Fællesskab

ERKLÆRING FRA DEN FRANSKE REGERING

Den Franske Republik bemærker, at partnerskabs- og samarbejdsaftalen med Turkmenistan ikke finder anvendelse på de oversøiske lande og territorier, der er associeret med Det Europæiske Fællesskab i medfør af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Bemærkninger til forslaget

(Turkmenistan)

1. Rådet gav den 20. januar 1997 Kommissionen forhandlingsdirektiv med henblik på at indlede forhandlinger med Turkmenistan om indgåelse af en partnerskabs- og samarbejdsaftale.

Forhandlingerne afsluttedes med undertegnelse af aftalen den 25. maj 1998 i Bruxelles. Rådets vedtagelse af det oprindelige forhandlingsmandat for indgåelse af partnerskabs- og samarbejdsaftaler med SNG-landene af 6. oktober 1992 har dannet grundlag for forhandlingerne. Endvidere har tidligere indgåede partnerskabs- og samarbejdsaftaler med Kazakstan, Kirgizistan og Uzbekistan tjent som fortilfælde for forhandlingerne om aftalen med Turkmenistan.

Aftalen omfatter områder, hvor både Fællesskabet og medlemslandene har kompetence og skal derfor godkendes af samtlige medlemsstater.

Aftalen omfatter en gradvis gensidig liberalisering af handel med varer og tjenesteydelser, kapitalbevægelser samt virksomheders etableringsmuligheder. Arbejdskraften indrømmes ikke fri bevægelighed i medfør af aftalen.

Aftalen lægger særlig vægt på behovet for samarbejde mellem de uafhængige stater i Transkaukasusregionen og deres nabostater til fremme af den økonomiske udvikling og stabilitet i regionen.

2. Formålet med aftalen er at skabe et traktatmæssigt grundlag for et gensidigt fordelagtigt samarbejde på det kommercielle, økonomiske, finansielle og kulturelle område. Specielt skal aftalen fremme handel og investeringer, bl.a. inden for energisektoren, og derigennem befordre økonomisk udvikling hos aftalparterne. I den forbindelse skal Turkmenistan bestræbe sig på at oprette og styrke demokratiske institutioner og gennemføre omstillingen til markedsøkonomi.

3. Partnerskabs- og samarbejdsaftalen med Turkmenistan indgås for en periode på 10 år, hvorefter den automatisk fornyes år for år, såfremt ingen af parterne giver den anden part skriftlig meddelelse om opsigelse seks måneder før aftalens udløb. Der etableres politisk dialog mellem parterne i form af regel-

mæssige møder på minister-, parlamentariker- og embedsmandsniveau. Formålet hermed er at styrke Turkmenistans forbindelser med vestlige demokratier og herigennem befordre en større overensstemmelse i parternes holdninger til internationale anliggender af fælles interesse.

Respekten for de demokratiske og markedsøkonomiske principper samt for menneskerettighederne, herunder etniske mindretals rettigheder, udgør et væsentligt element af partnerskabet. I tilfælde af den ene parts misligholdelse vil den anden part i medfør af aftalens bestemmelser kunne træffe passende foranstaltninger. Manglende overholdelse af aftalens væsentligste elementer vil således kunne føre til suspension af aftalen.

Handelspolitisk er aftalen med Turkmenistan en mestbegunstigende aftale (MFN-aftale) uden præferentielle elementer, hvor MFN-bestemmelserne regulerer handel med varer og tjenesteydelser samt virksomheders etableringsmuligheder. I en overgangsperiode tillades der enkelte undtagelser herfra som følge af, at Turkmenistan har givet særlige gunstige betingelser til andre af landene i det tidligere Sovjetunionen.

I medfør af aftalen skal alle kvantitative restriktioner for varehandlen mellem parterne afskaffes. Der gælder dog enkelte undtagelser, blandt andet vedrørende tekstilvarer, kul- og stålprodukter samt enkelte andre nærmere bestemte varegrupper. Der vil blive forhandlet en sær aftale med Turkmenistan vedrørende nukleare produkter. Aftalen indeholder desuden generelle bestemmelser om varehandelen, der gør det muligt for parterne at gribe ind over for markedsforstyrrelser og dumping af varer.

På investeringsområdet indeholder aftalen bestemmelser, der vil gøre det lettere for virksomheder fra Fællesskabet at operere i Turkmenistan og forbedre betingelserne for direkte investeringer. Virksomheder og enkeltpersoner vil frit kunne foretage direkte inve-

steringer i Turkmenistan og hjemtage sådanne investeringer og overskud deraf i fri, konvertibel valuta.

Parterne forpligtes tillige til at undersøge, hvorledes arbejdsvilkårene for erhvervsfolk kan forbedres i overensstemmelse med indgåede internationale forpligtelser, bl.a. for så vidt angår opholdstilladelse og udstedelse af visum.

På området for virksomheders etablering og drift indrømmer Turkmenistan europæiske virksomheder national behandling eller mestbegunstigelsesbehandling, alt efter hvilken ordning, der er den gunstigste for virksomhedernes etablering og drift. Fællesskabet indrømmer mestbegunstigelsesbehandling for turkmeniske virksomheders etablering.

På det finansielle område forpligtes parterne til gradvist at liberalisere udveksling af finansielle tjenesteydelser mellem deres respektive markeder.

Aftalen omfatter desuden regler om beskatning, konkurrence, lovgivningssamarbejde og beskyttelse af intellektuel, industriel og kommerciel ejendomsret. Fællesskabet leverer faglig bistand til Turkmenistan vedrørende formulering og gennemførelse af lovgivning på konkurrenceområdet.

Aftalens kapitel om økonomisk samarbejde mellem Fællesskabet og Turkmenistan dækker en lang række sektorer, hvor parterne har fælles interesser. Det gælder områder som investeringsfremme og -beskyttelse, minedrift og råstoffer, videnskab og teknologi, uddannelse, landbrug og agroindustri, energi, miljø, transport, postvæsen og telekommunikation, finansielle tjenesteydelser, omstrukturering og privatisering af virksomheder, regionaludvikling, turisme, toldsystemer m.m. Samarbejdet skal bidrage til den økonomiske reformproces i Turkmenistan og til landets genopbygning og bæredygtige udvikling, ligesom der ydes bistand til at forberede Turkmenistan på eventuel tiltrædelse af WTO og til støtte af Turkmenistans bestræbelser på at styrke sit pengesystem og gøre sin valuta fuldt konvertibel.

Aftalen indeholder bestemmelser om samarbejde vedrørende demokrati og menneskerettigheder. Samarbejdet omfatter alle spørgsmål vedrørende oprettelse eller styrkelse af demokratiske institutioner. Samarbejdet tager form af faglige bistandsprogrammer, der rettes mod bl.a. at hjælpe med til udarbejdelsen af

relevant lovgivning og administrative bestemmelser, gennemførelse af sådan lovgivning, den dømmende magts funktionsmåde, statens rolle i retlige spørgsmål og valgsystemets funktion.

Endelig indeholder aftalen et afsnit til fremme af kulturelt samarbejde samt bestemmelser om samarbejde om forebyggelse af ulovlige aktiviteter som hvidvaskning af penge, narkotikahandel og ulovlig indvandring.

Med henblik på virkeliggørelse af målene i aftalen fastslås det, at Fællesskabet skal stille midlertidig finansiel bistand på gavevilkår til rådighed for Turkmenistan inden for rammerne af det eksisterende TACIS-program. De nærmere omstændigheder for denne finansielle bistand aftales mellem parterne under hensyntagen til Turkmenistans behov, sektormæssige opbygningsevne og reformfremskridt. Det bestemmes, at Fællesskabets bistand skal samordnes med bidrag fra andre kilder, herunder medlemsstaterne, Verdensbanken og Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling.

4. I medfør af aftalens bestemmelser om institutionelle forhold nedsættes der et samarbejdsråd til at føre tilsyn med aftalens gennemførelse og til at undersøge alle større spørgsmål, der opstår inden for rammerne af aftalen. Samarbejdsrådet består af medlemmerne af Rådet og medlemmer af Kommissionen på den ene side og medlemmer af den turkmeniske regering på den anden side. Desuden nedsættes et parlamentarisk samarbejdsudvalg, der består af medlemmer fra henholdsvis Europa-Parlamentet og det turkmeniske parlament, samt et samarbejdsudvalg på højt embedsmandsniveau.

5. En interimsaftale med Turkmenistan, som sætter partnerskabs- og samarbejdsaftalens handelsrelaterede bestemmelser i kraft, indtil de nationale ratifikationsprocedurer med hensyn til partnerskabs- og samarbejdsaftalen er gennemført, paraferedes den 24. februar 1998. Interimsaftalen henhører under fællesskabskompetencen.

6. De tekster, som Danmark skal godkende, og hvortil Folketingets samtykke med dette forslag til folketingsbeslutning søges indhentet, er aftalen med bilag og protokol samt slutakt. Til sidstnævnte er knyttet en række fælles erklæringer.

F. t. beslutn. vedr. De Europæiske Fællesskaber og Turkmenistan

Til beslutningsforslag nr. B 11. Skriftlig fremsættelse (13. oktober 1999)

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om tiltrædelse af partnerskabs- og samarbejdsaftalen om oprettelse af et partnerskab mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Turkmenistan på den anden side af 25. maj 1998.

(Beslutningsforslag nr. B 11).

Formålet med aftalen er at styrke såvel det økonomiske som det politiske samarbejde mellem EU og Turkmenistan. Fremme af respekten for de demokratiske principper og menneskerettighederne er et væsentligt element i aftalen. Såfremt en af parterne misligholder aftalens forpligtelser – herunder forpligtelsen til at respektere menneskerettighederne – giver aftalen den anden part mulighed for at træffe passende foranstaltninger.

Partnerskabs- og samarbejdsaftalen er mindre vidtgående end EU's associeringsaftaler med en række øst- og centraleuropæiske lande - også kaldet Europa-aftaler. Associeringsaftalerne giver mulighed for at blive medlem af Den Europæiske Union på lidt længere sigt. Dette perspektiv er ikke indeholdt i partnerskabs- og samarbejdsaftalen.

Aftalen følger nøje mønstret fra andre partnerskabs- og samarbejdsaftaler, som er indgået bl.a. med centralasiatiske lande (Kazakstan, Kirgistan og Uzbekistan) og med landene i Kaukasus (Armenien, Azerbajdjan og Georgien).

Den politiske del af aftalen etablerer faste rammer for en politisk dialog mellem parterne. Den politiske dialog har til formål at styrke forbindelserne mellem Turkmenistan og Den Europæiske Union, befordre en større overensstemmelse i holdningerne til internationale spørgsmål af fælles interesse og således øge sikkerheden og stabiliteten samt fremme den demokratiske udvikling og respekten for menneskerettigheder i overensstemmelse med folkeretten og OSCE-principperne. Aftalens økonomiske og handelsmæssige del giver mulighed for en tilnærmelse af Turkmenistans økonomiske, finansielle og handelsrelaterede politik til europæisk politik på disse områder.

Kommissionen har indgået en interimsaftale med Turkmenistan, som sætter de handelsrelaterede dele af partnerskabs- og samarbejdsaftalen i kraft indtil de nationale ratifikationer af denne er afsluttede.

Når de nationale tiltrædelser i EU-landene er gennemført, og Europa-Parlamentet har afgivet en samstemmende udtalelse, vil medlemslandene skulle bekræfte, at EU kan foretage den samlede tiltrædelse af partnerskabs- og samarbejdsaftalen. Dette vil ske i forbindelse med en beslutning i Rådet, der skal træffes med enstemmighed.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne i forslaget, og idet jeg kan tilføje, at tiltrædelse ikke vil medføre udgifter, skal jeg tillade mig at anbefale det til det høje Tings velvillige behandling.